

خرید کتاب های کنکور

با تخفیف ویژه

۹
ارسال رایگان

Medabook.com



مدابوک



دریافت برنامه ریزی و مشاوره

از مشاوران تبیه بتر

و کنکوری آیدی نوین

۰۲۱ ۳۸۴۴۲۵۴



مثلثات

فصل ۱۰

قسمت اول: نسبت‌های مثلثاتی

نسبت‌های مثلثاتی زوایای خامن

۱۰۰۲★. مقدار عددی عبارت $(\sin 60^\circ - \sin 45^\circ)(\cos 30^\circ + \cos 45^\circ)$ کدام است؟

۱۰۴

$\frac{1}{2}$

$\frac{1}{4}$

$\frac{3}{4}$

۱۰۰۳. مقدار x از رابطه $\frac{\tan 60^\circ - \tan 30^\circ}{1 + \tan 60^\circ \tan 30^\circ} = \tan x$ کدام است؟

۱۲۰° (۴)

۶۰° (۳)

۴۵° (۲)

۳۰° (۱)

۱۰۰۴★. حاصل عبارت $(x+y)^{\frac{1}{2}} \sin^{\frac{1}{2}} 30^\circ - (x-y)^{\frac{1}{2}} \cos^{\frac{1}{2}} 60^\circ$ کدام است؟

$2(x^{\frac{1}{2}} - y^{\frac{1}{2}}) (۴)$

$2(x^{\frac{1}{2}} + y^{\frac{1}{2}}) (۳)$

$xy (۲)$

$2xy (۱)$

۱۰۰۵. اگر x زاویه حاده و $\cos 3x + \sin \frac{x}{2} + \tan(\frac{3}{4}x)$ برابر کدام است؟

$-\frac{3}{2} (۴)$

$\frac{3}{2} (۳)$

$\frac{1}{2} (۲)$

$-\frac{1}{2} (۱)$

۱۰۰۶★. اگر $\sin(\frac{x}{4} + y) = \frac{1}{2}$ و $\tan(x-y) = 1$ کدام است؟

۷۵° (۴)

۱۰۵° (۳)

۹۰° (۲)

۶۰° (۱)

۱۰۰۷. اگر x و y زوایای حاده و $\sin(x+15^\circ) + \cos 2y$ حاصل $\cos(-\frac{2x}{3} - \frac{y}{6}) = \frac{\sqrt{2}}{2}$ و $\sin(x-y) = \frac{\sqrt{2}}{2}$ کدام است؟

۲ (۴)

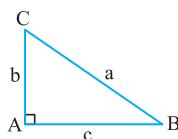
$\frac{3}{2} (۳)$

$\frac{1}{2} (۲)$

$\frac{1}{4} (۱)$

نسبت‌های مثلثاتی در مثلث قائم‌الزاویه

۱۰۰۸★. در مثلث ABC می‌باشد، اندازه ضلع c کدام است؟



$2\sqrt{3} (۲)$

$\sqrt{6} (۱)$

$3 (۳)$

$2 (۴)$

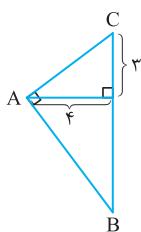
۱۰۰۹. در شکل مقابل، مقدار کسینوس زاویه B کدام است؟

$\frac{3}{5} (۲)$

$\frac{4}{5} (۱)$

$\frac{3}{7} (۴)$

$\frac{3}{4} (۳)$



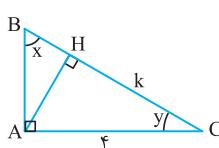
$\sin C (۴)$

$\sin B (۳)$

$\tan C (۲)$

$\tan B (۱)$

۱۰۱۰★. در مثلث قائم‌الزاویه ABC که $\hat{A}=90^\circ$ ، حاصل $\frac{\cos^{\frac{1}{2}} C}{\sin B \cos B}$ کدام است؟



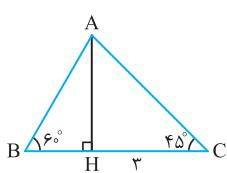
$4 \sin y (۲)$

$4 \sin x (۱)$

$\frac{1}{4} \sin x (۴)$

$\frac{1}{4} \sin y (۳)$

۱۰۱۱. در شکل مقابل، مقدار k کدام است؟



۱۰۱۲★ در مثلث شکل مقابل، اندازه ضلع BH چقدر است؟

$$2\sqrt{3} \quad (2)$$

$$3 \quad (4)$$

$$\sqrt{3} \quad (1)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{3} \quad (3)$$

۱۰۱۳★ در مثلث قائم‌الزاویه ABC ، زاویه A قائم و $\tan C = \frac{5}{12}$ است. مقدار $\cos A + \cos B + \cos C$ برابر کدام است؟

$$\frac{12}{13} \quad (4)$$

$$\frac{7}{13} \quad (3)$$

$$\frac{17}{13} \quad (2)$$

$$\frac{20}{13} \quad (1)$$

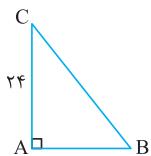
۱۰۱۴★ در مثلث قائم‌الزاویه ABC ، $\hat{B} = 90^\circ$ باشد، حاصل $\sin^2 A + \cot^2 A = c = \sqrt{5}$ و $a = \sqrt{3}$ کدام است؟

$$\frac{39}{40} \quad (4)$$

$$\frac{49}{40} \quad (3)$$

$$\frac{65}{24} \quad (2)$$

$$\frac{49}{24} \quad (1)$$



۱۰۱۵★ در مثلث قائم‌الزاویه شکل مقابل، $\hat{A} = 90^\circ$ و $\cos C = \frac{4}{5}$ است. محیط مثلث ABC کدام است؟

$$64 \quad (2)$$

$$80 \quad (4)$$

$$58 \quad (1)$$

$$72 \quad (3)$$

کاربرد مثلثات

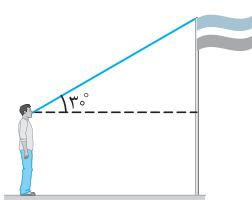
۱۰۱۶ یک هواپیما با زاویه 12° از زمین بلند می‌شود. پس از طی تقریباً چند کیلومتر با همین زاویه به ارتفاع ۴ کیلومتری از سطح زمین می‌رسد؟ ($\sin 12^\circ \approx 0.2$)

$$25 \quad (4)$$

$$20 \quad (3)$$

$$15 \quad (2)$$

$$10 \quad (1)$$



۱۰۱۷★ شخصی با قد 170 سانتی‌متر در 12 متری یک پرچم، مطابق شکل ایستاده است. اگر زاویه بین نوک پرچم و محور افقی که در چشم این شخص تشکیل می‌شود، 30° درجه باشد، طول میله پرچم حدوداً چند متر است؟

$$7/2 \quad (2)$$

$$8/5 \quad (4)$$

$$6/8 \quad (1)$$

$$8/1 \quad (3)$$

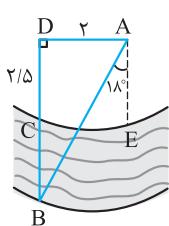
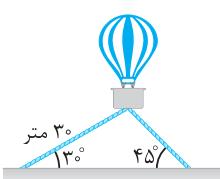
۱۰۱۸ یک بالن مطابق شکل، توسط دو طناب به زمین بسته شده است. اگر طول یکی از طناب‌ها 30 متر باشد، طول طناب دوم تقریباً چند متر است؟

$$21 \quad (2)$$

$$25 \quad (4)$$

$$20 \quad (1)$$

$$23 \quad (3)$$



۱۰۱۹★ برای تعیین عرض رودخانه‌ای (شکل مقابل)، دو نقطه B و C را در دو طرف آن و نقطه D را در امتداد BC چنان در نظر می‌گیریم که طول DC برابر $2/5$ متر و نقطه A چنان باشد که طول AD برابر 2 متر بوده و AD بر DC عمود باشد و $\angle BAE = 18^\circ$. عرض رودخانه (طول BC) تقریباً چند متر است؟ ($\tan 72^\circ \approx 3$)

$$3 \quad (2)$$

$$4 \quad (4)$$

$$3/5 \quad (1)$$

$$4/5 \quad (3)$$

۱۰۲۰★ ناظری به فاصله 35 متر از پای ستوونی که بر روی آن مجسمه‌ای قرار دارد، ایستاده است. اگر زاویه رؤیت ابتدا و انتهای مجسمه با سطح افقی به ترتیب برابر 40° و 45° باشد، ارتفاع مجسمه به طور تقریبی چند متر است؟ ($\tan 40^\circ = 0.8$)

$$7/2 \quad (4)$$

$$7 \quad (3)$$

$$6/4 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

مساحت

۱۰۲۱★ در مثلث ABC ، $AB = 4$ ، $AC = 6$ و $\hat{A} = 30^\circ$ ، مساحت مثلث ABC برابر کدام است؟

$$24 \quad (4)$$

$$12 \quad (3)$$

$$8 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

۱۰۲۲★ در مثلث ABC ، $AB = 8$ ، $AC = \sqrt{3}$ ، $\hat{B} = 45^\circ$ ، $\hat{C} = 15^\circ$ ، مساحت مثلث ABC چند واحد سطح است؟

$$2\sqrt{3} \quad (4)$$

$$6\sqrt{3} \quad (3)$$

$$6 \quad (2)$$

$$12 \quad (1)$$

۱۰۲۳★. اگر یک زاویه مثلثی ثابت بماند اما هر یک از دو ضلع آن زاویه سه برابر شوند، مساحت آن چند برابر می‌شود؟

$$\frac{1}{9}(4)$$

$$\frac{1}{3}(3)$$

$$\frac{9}{2}(2)$$

$$3(1)$$

۱۰۲۴. در مثلث قائم‌الزاویه ABC ، $\hat{B} = 90^\circ$ ، ABC برابر کدام است؟

$$8(4)$$

$$6(3)$$

$$3\sqrt{5}(2)$$

$$4\sqrt{5}(1)$$

۱۰۲۵★. مساحت مثلث ABC برابر ۱۶ واحد مربع است. اگر $b = 5$ و $c = 8$ باشد، اندازه ضلع متوسط a کدام است؟ (سراسری تجربی فارج از کشو-۹۱)

$$5\sqrt{2}(4)$$

$$2\sqrt{5}(3)$$

$$\sqrt{41}(2)$$

$$\sqrt{39}(1)$$

۱۰۲۶★. در مثلث ABC $\hat{C} = 30^\circ$ و $BC = 6$ ، $AB = 2\sqrt{7}$ ، $AC = 4$ ، ABC مقدار $\sin B$ کدام است؟

$$\frac{1}{\sqrt{7}}(4)$$

$$\frac{2}{\sqrt{7}}(3)$$

$$\frac{1}{2\sqrt{7}}(2)$$

$$\frac{1}{4\sqrt{7}}(1)$$

۱۰۲۷. در یک متوازی‌الاضلاع، طول دو ضلع آن ۴ و ۶ سانتی‌متر و یکی از زوایای داخلی آن 150° است. مساحت متوازی‌الاضلاع کدام است؟

$$12(4)$$

$$8(3)$$

$$6(2)$$

$$4(1)$$

۱۰۲۸★. متوازی‌الاضلاعی با طول یک ضلع $\sqrt{3}$ و اندازه یک زاویه 120° ، مساحتی برابر 18 دارد. طول ضلع دیگر متوازی‌الاضلاع کدام است؟ (سراسری تجربی - ۹۱)

$$1(4)$$

$$2(3)$$

$$4(2)$$

$$6(1)$$

۱۰۲۹★. در متوازی‌الاضلاعی اندازه دو قطر 12 و 8 و زاویه بین دو قطر 135° است. مساحت متوازی‌الاضلاع چند برابر $\sqrt{2}$ است؟ (سراسری تجربی - ۹۱)

$$36(4)$$

$$32(3)$$

$$24(2)$$

$$18(1)$$

۱۰۳۰. طول دو قاعده یک ذوزنقه متساوی‌الساقین 6 و 10 و یک زاویه آن 60° می‌باشد. مساحت ذوزنقه کدام است؟

$$14\sqrt{3}(4)$$

$$10\sqrt{3}(3)$$

$$16\sqrt{3}(2)$$

$$20\sqrt{3}(1)$$

۱۰۳۱★. مساحت شش‌ضلعی منتظم به طول ضلع $2\sqrt{3}$ کدام است؟

$$30\sqrt{3}(4)$$

$$24\sqrt{3}(3)$$

$$18\sqrt{3}(2)$$

$$9\sqrt{3}(1)$$

۱۰۳۲. قطر کوچک یک شش‌ضلعی منتظم به ضلع 2 ، طول ضلع یک شش‌ضلعی منتظم دیگر است. مساحت این شش‌ضلعی کدام است؟

$$18\sqrt{3}(4)$$

$$12\sqrt{3}(3)$$

$$12(2)$$

$$18(1)$$

نسبت‌های مثلثاتی زوایای مرزی

۱۰۳۳★. حاصل عبارت $\sin^2 30^\circ + \cos^2 30^\circ - \sqrt{3} \tan 60^\circ + 3 \cot 45^\circ - \sin^2 270^\circ$ کدام است؟

$$\frac{9}{4}(4)$$

$$\frac{1}{4}(3)$$

$$-\frac{1}{4}(2)$$

$$-\frac{3}{4}(1)$$

۱۰۳۴. حاصل $\frac{\sin 270^\circ + \cos 180^\circ - \tan 180^\circ}{\sin 90^\circ + \cos 0^\circ - \cot 270^\circ}$ کدام است؟

$$2(4)$$

$$3(3)$$

$$1(2)$$

$$-1(1)$$

۱۰۳۵★. اگر α و β زاویه‌های حاده باشند، حاصل $\sin^2 \alpha + \cos^2 \beta$ کدام است؟

$$\frac{3}{2}(4)$$

$$\frac{5}{4}(3)$$

$$1(2)$$

$$\frac{3}{4}(1)$$

۱۰۳۶. اگر $\sin(180^\circ + x) + \cos(180^\circ + x) + \cos 2x \leq x \leq 180^\circ$ باشد، حاصل $\frac{\sin x + \cos x}{\sin x + 2\cos x}$ کدام است؟

$$-1(4)$$

$$-2(3)$$

$$1(2)$$

$$2(1)$$

قسمت دوم: دایره مثلثاتی

علامت نسبت‌های مثلثاتی

۱۰۳۷★. کدام گزینه درست است؟

$$\tan 310^\circ > 0(4)$$

$$\sin(-230^\circ) < 0(3)$$

$$\cos(-350^\circ) > 0(2)$$

$$\sin 190^\circ > 0(1)$$

۱۰۳۸★. اگر α در کدام ناحیه مثلثاتی واقع است؟ باشد، آن‌گاه انتهای کمان α $\cos \alpha \tan \alpha < \sin \alpha \cos \alpha$ و $\sin \alpha \cos \alpha > 0$.

$$4(4)$$

$$3(3)$$

$$2(2)$$

$$1(1)$$

۱۰۳۹. اگر $\sin x + \tan x > 0$ باشد، انتهای کمان x در کدام ناحیه است؟

(۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۱۰۴۰. اگر $\cos x \sqrt{1+\tan^2 x} - 1 = 0$ باشد، انتهای کمان x در کدام ناحیه مثلثاتی قرار می‌گیرد؟

(۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۱۰۴۱. اگر $1 - \sin \theta = \frac{5}{4}$ باشد، انتهای کمان θ در کدام ناحیه مثلثاتی قرار دارد؟

(۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

تغییرات نسبت‌های مثلثاتی

۱۰۴۲. با زیاد شدن زاویه θ از 180° تا 180° ، نسبت مثلثاتی $\sin \theta$ چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) همواره زیاد می‌شود. (۲) همواره کم می‌شود.

۱۰۴۳. با زیاد شدن زاویه θ از 180° تا 360° ، نسبت مثلثاتی $\cos \theta$ چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) همواره زیاد می‌شود. (۲) همواره کم می‌شود.

۱۰۴۴. کدام نامساوی زیر درست است؟

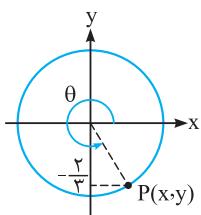
$\sin 27^\circ > \sin 9^\circ$ (۱) $\sin 21^\circ < \sin 24^\circ$ (۲) $\sin 12^\circ > \sin 15^\circ$ (۳) $\sin 4^\circ > \sin 5^\circ$ (۴)

۱۰۴۵. کدام گزینه درست است؟

$\cos 1^\circ > \sin 5^\circ$ (۱) $\cos 4^\circ > \sin 7^\circ$ (۲) $\sin 3^\circ > \sin 5^\circ$ (۳) $\sin 2^\circ > \cos 5^\circ$ (۴)

نسبت‌های مثلثاتی در دایرهٔ مثلثاتی

۱۰۴۶. در دایرهٔ مثلثاتی شکل مقابل، کدام گزینه صحیح است؟



$$\sin \theta = \frac{\sqrt{5}}{3}$$

$$\cos \theta = -\frac{2}{3}$$

$$\cot \theta = -\frac{\sqrt{5}}{2}$$

$$\tan \theta = -\frac{3}{5}$$

۱۰۴۷. نقطه P به طول $\frac{1}{3}$ - روی دایرهٔ مثلثاتی و در ناحیهٔ دوم قرار دارد. اگر θ زاویه بین نیم خط \overrightarrow{Ox} با محور \overrightarrow{OP} باشد، $\sin \theta$ کدام است؟

$\frac{2\sqrt{6}}{3}$ (۱) $\frac{\sqrt{6}}{3}$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{3}$ (۳) $\frac{2\sqrt{2}}{3}$ (۴)

۱۰۴۸. اگر $\sin \theta = \frac{1}{3}$ و θ در ناحیهٔ دوم مثلثاتی باشد، $\tan \theta$ کدام است؟

$-\frac{3\sqrt{2}}{4}$ (۱) $-\frac{3}{5}$ (۲) $-\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۳) $-\frac{3}{4}$ (۴)

۱۰۴۹. اگر $5\sin x = 1 - 2m$ باشد، حدود تغییرات m کدام است؟

$-2 \leq m \leq 3$ (۱) $-3 \leq m \leq 2$ (۲) $-2 \leq m \leq \frac{1}{2}$ (۳) $0 \leq m \leq 1$ (۴)

۱۰۵۰. اگر $\sin \theta = m + 1$ و $30^\circ \leq x \leq 90^\circ$ ، حدود m کدام است؟

$0 \leq m < \frac{1}{2}$ (۱) $-1 \leq m \leq 0$ (۲) $-\frac{1}{2} \leq m \leq 0$ (۳) $\frac{1}{2} < m \leq 1$ (۴)

۱۰۵۱. اگر $\cos \theta = \frac{2m-1}{\sqrt{m+1}}$ و $180^\circ < \theta < 270^\circ$ ، حدود m کدام است؟

$-\frac{1}{2} < m < 1$ (۱) $-1 < m < \frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2} < m < \frac{1}{2}$ (۳) $-1 < m < 1$ (۴)

۱۰۵۲. اگر $\sin \alpha = \frac{2m-1}{\sqrt{m+1}}$ و $30^\circ \leq \alpha \leq 120^\circ$ ، حدود m کدام است؟

$-2 \leq m \leq \frac{3}{4}$ (۱) $-1 \leq m \leq \frac{5}{4}$ (۲) $\frac{5}{4} \leq m \leq 2$ (۳) $-1 \leq m \leq 1$ (۴)

شیب خط

۱۰۵۳☆. خطی که با قسمت مثبت محور x ها زاویه 45° می‌سازد و از نقطه $(-2, 3)$ می‌گذرد، محور y را با کدام عرض قطع می‌کند؟

۳ (۴)

۵ (۳)

-۳ (۲)

-۵ (۱)

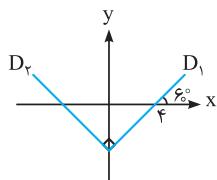
۱۰۵۴☆. به ازای چه مقداری از a ، خط گذرنده از دو نقطه $\left[\frac{2a-1}{a+7}\right]$ و $\left[\frac{2}{a}\right]$ با جهت مثبت محور x ها، زاویه 45° می‌سازد؟

۴ (۴)

۷ (۳)

۵ (۲)

۲ (۱)



۱۰۵۵. در شکل مقابل، خط D_2 محور x ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

-۱۲ (۱)

-۹ (۲)

 $-3\sqrt{3}$ (۳) $-4\sqrt{3}$ (۴)

۱۰۵۶☆. خط به معادله $1(2a+3)x + (5-a)y = 1$ با جهت مثبت محور x ها زاویه 45° می‌سازد. a کدام است؟

۴ (۴)

-۲ (۳)

-۸ (۲)

-۱۰ (۱)

۱۰۵۷. نردهانی به دیواری تکیه داده شده است. اگر فاصله سر نردهان از سطح زمین ۱۲ متر و شیب نردهان برابر $\frac{12}{5}$ باشد، طول نردهان کدام است؟

۱۶ (۴)

۱۵ (۳)

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

۱۰۵۸☆. حاصل $|1 - \cos x| + |2 \cos x - 3|$ برابر کدام است؟

 $3 \cos x - 4$ (۴) $4 - 3 \cos x$ (۳) $2 - \cos x$ (۲) $\cos x - 2$ (۱)

۱۰۵۹. عبارت $A = 3 - 2 \sin \theta$ به کدام بازه تعلق دارد؟

[۰, ۶] (۴)

[۱, ۵] (۳)

[-۱, ۴] (۲)

[-۱, ۱] (۱)

۱۰۶۰☆. اگر بیشترین و کمترین مقدار عبارت $4 \sin x - 3$ به ترتیب A و B باشد، $A + B$ کدام است؟

۴۹ (۴)

۴۸ (۳)

-۶ (۲)

-۸ (۱)

۱۰۶۱☆. کمترین مقدار عبارت $1 + 2 \sin^2 x - 3 \sin x$ کدام است؟

 $-\frac{1}{\lambda}$ (۴) $-\frac{3}{\lambda}$ (۳)

صفر (۲)

 $\frac{1}{\lambda}$ (۱)

۱۰۶۲☆. بیشترین مقدار عبارت $A = 3 \sin^2 x - \cos^2 x + 3$ از کمترین مقدار آن چقدر بیشتر است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

واحدهای اندازه‌گیری زاویه

(برگرفته از کتاب درسی)

۱۰۶۳☆. زاویه $\frac{2\pi}{9}$ رادیان چند درجه است؟

 50° (۴) 40° (۳) 45° (۲) 35° (۱)

(برگرفته از کتاب درسی)

۱۰۶۴☆. زاویه $\frac{37}{5}$ رادیان چند درجه است؟

 $\frac{3\pi}{8}$ (۴) $\frac{5\pi}{18}$ (۳) $\frac{5\pi}{24}$ (۲) $\frac{3\pi}{16}$ (۱)

۱۰۶۵. زاویه‌های داخلی مثلثی با اعداد ۳، ۵ و ۷ متناسب می‌باشند. کوچک‌ترین زاویه مثلث بر حسب رادیان کدام است؟

 $\frac{\pi}{9}$ (۴) $\frac{\pi}{8}$ (۳) $\frac{\pi}{6}$ (۲) $\frac{\pi}{5}$ (۱)

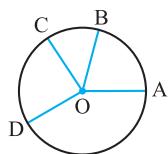
۱۰۶۶☆. در چهارضلعی محدب ABCD، رابطه $\frac{\hat{A}}{\lambda} = \frac{\hat{B}}{\delta} = \frac{\hat{C}}{\gamma} = \frac{\hat{D}}{4}$ بین اندازه زاویه‌های داخلی آن برقرار است. اندازه زاویه C بر حسب رادیان کدام است؟

 $\frac{7\pi}{9}$ (۴) $\frac{7\pi}{12}$ (۳) $\frac{2\pi}{3}$ (۲) $\frac{5\pi}{12}$ (۱)

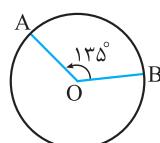
۱۰۶۷. اگر θ زاویه حاده و $\cos^4 \theta - \sin^4 \theta = -\frac{1}{2}$ باشد، اندازه زاویه θ بر حسب رادیان کدام است؟

 $\frac{5\pi}{12}$ (۴) $\frac{\pi}{3}$ (۳) $\frac{\pi}{4}$ (۲) $\frac{\pi}{6}$ (۱)

[اندازه زاویه مرکزی در دایره بر حسب رادیان]



(برگرفته از کتاب درس)



(برگرفته از کتاب درس)

- ۱۰۶۸★ در شکل مقابل، O مرکز دایره و طول کمان \widehat{AB} برابر r (شعاع دایره) می باشد. اگر $\widehat{CD} = \frac{5}{3} \widehat{CB}$ و $\widehat{BC} = \frac{3}{4} \widehat{AB}$ باشد، اندازه زاویه AOD (کمان AOD) چند رادیان است؟

- (برگرفته از کتاب درس) $\frac{23}{8}$ (۴) $\frac{27}{8}$ (۲) $\frac{29}{8}$ (۱)

۳ (۳)

- ۱۰۶۹★ در دایره ای به شعاع ۶ سانتی متر، اندازه زاویه مرکزی مقابل به کمانی به طول یک متر، چند رادیان است؟

- (برگرفته از کتاب درس) $\frac{5}{3}$ (۴) $\frac{3}{5}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{15}$ (۱)

۱۰۷۰ با توجه به شکل مقابل، اگر طول کمان AB برابر 3π باشد، آن گاه مساحت دایره کدام است؟

- (برگرفته از کتاب درس) 9π (۲) $\frac{16\pi}{9}$ (۴) $\frac{9}{16}\pi$ (۳)

۱۶\pi (۱)

- ۱۰۷۱ اگر روی دایره ای به شعاع ۵ کیلومتر، مسافت $\frac{25\pi}{3}$ کیلومتر طی شود، زاویه دوران بر حسب درجه کدام است؟

- (برگرفته از کتاب درس) 200 (۴) 275 (۳) 250 (۲) 230 (۱)

۲۵۰ (۲)

- ۱۰۷۲ چه مدت طول می کشد که عقربه دقیقه شمار به اندازه $\frac{7\pi}{5}$ رادیان دوران کند؟

- (برگرفته از کتاب درس) 42 دقیقه (۴) 48 دقیقه (۳) 50 دقیقه (۲) 54 دقیقه (۱)

۴۸ دقیقه

۵۰ دقیقه

۵۴ دقیقه

۵۶ دقیقه

- ۱۰۷۳★ در ساعت $5:50$ زاویه بین عقربه ساعت شمار و دقیقه شمار چند رادیان است؟

- (برگرفته از کتاب درس) $\frac{5\pi}{4}$ (۴) $\frac{43\pi}{36}$ (۳) $\frac{13\pi}{12}$ (۲) $\frac{37\pi}{36}$ (۱)

- ۱۰۷۴★ ابتدا نقطه A روی دایره مثلثاتی را به اندازه 140° دوران می دهیم تا به نقطه B برسیم و سپس نقطه B را به اندازه $\frac{1}{4}$ دور کامل در جهت حرکت عقربه های ساعت دوران می دهیم تا به نقطه C برسد. طول کمان BC کدام است؟

- (برگرفته از کتاب درس) $\frac{5\pi}{18}$ (۴) $\frac{\pi}{3}$ (۳) $\frac{3\pi}{5}$ (۲) $\frac{\pi}{2}$ (۱)

[نسبت های مثلثاتی زوایای خاص بر حسب رادیان]

- ۱۰۷۵★ مقدار عددی عبارت $\cos \frac{3\pi}{2} - \tan 2\pi + \frac{2}{\sqrt{3}} \cot \frac{\pi}{3}$ کدام است؟

- (برگرفته از کتاب درس) $\frac{4}{3}$ (۴) 1 (۳) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۱)

- ۱۰۷۶★ حاصل کسر $\frac{\cot^2 \frac{\pi}{3} + \cos^2 \frac{\pi}{3}}{\tan^2 \frac{\pi}{4} - \sin^2 \frac{\pi}{6}}$ کدام است؟

- (برگرفته از کتاب درس) $\frac{7}{9}$ (۴) $\frac{2}{9}$ (۳) $\frac{7}{3}$ (۲) $\frac{5}{3}$ (۱)

- ۱۰۷۷★ حاصل عبارت $\tan \frac{\pi}{4} \cot \frac{\pi}{4} + \frac{1}{\cos^2 \frac{\pi}{4}} + \sin^2 \frac{\pi}{4}$ کدام است؟

- (برگرفته از کتاب درس) 4 (۴) 3 (۳) $\frac{15}{4}$ (۲) $\frac{13}{4}$ (۱)

- ۱۰۷۸★ مقدار عددی عبارت $\cos^2 \frac{\pi}{4} + 2 \sin \frac{\pi}{4} \cos \frac{\pi}{4} + \sin^2 \frac{\pi}{4} - 2 \cot \frac{\pi}{4}$ کدام است؟

- (برگرفته از کتاب درس) 4 (۴) 1 (۳) -1 (۲) 2 (۱)

- ۱۰۷۹★ اگر $\theta \in [0, 2\pi]$ و $\sin \theta = 1$ باشد، مقدار عددی $\cos 2\theta + \sqrt{1 - \sin^2 \theta} + \sin 3\theta$ کدام است؟

- (برگرفته از کتاب درس) 1 (۴) 2 (۳) -2 (۲) -1 (۱)

[علامت نسبت های مثلثاتی در ناحیه]

- ۱۰۸۰★ جند تا از نامساوی های رو به رو صحیح است؟

- (برگرفته از کتاب درس) $\sin \frac{4\pi}{7} < 0$, $\cos \frac{6\pi}{5} < 0$, $\tan \frac{11\pi}{6} < 0$, $\cot \frac{13\pi}{8} > 0$

- (برگرفته از کتاب درس) 3 (۴) 2 (۳) 1 (۲) 1 (۱)

- ۱) صفر

- ۱۰۸۱★ کدام پک از عبارت های زیر، عددی منفی است؟

- (برگرفته از کتاب درس) $\sin \frac{4\pi}{3} \cos \frac{5\pi}{6}$ (۴) $\cos \frac{7\pi}{5} + \cot \frac{5\pi}{4}$ (۳) $\sin \frac{3\pi}{5} - \tan \frac{7\pi}{8}$ (۲) $\cos \frac{\pi}{5} + \sin \frac{4\pi}{7}$ (۱)

قسمت سوم: روابط بین نسبت‌های مثلثاتی

اتحادهای مثلثاتی

۱۰.۸۲★ اگر $\sin \beta = -\frac{2}{5}$ و انتهای کمان β در ربع سوم دایرهٔ مثلثاتی باشد، حاصل $25 \sin \beta \cos \beta$ کدام است؟

$$-2\sqrt{21} \quad (4)$$

$$-\frac{2\sqrt{21}}{25} \quad (3)$$

$$\frac{2\sqrt{21}}{25} \quad (2)$$

$$2\sqrt{21} \quad (1)$$

۱۰.۸۳★ اگر $\tan \alpha = 3$ و انتهای کمان α در ناحیهٔ سوم دایرهٔ مثلثاتی باشد، حاصل عبارت $A = \frac{\cos \alpha - 3 \cot \alpha}{2 \sin \alpha}$ کدام است؟

$$-\frac{1+\sqrt{10}}{8} \quad (4)$$

$$\frac{1+\sqrt{10}}{8} \quad (3)$$

$$-\frac{1+\sqrt{10}}{6} \quad (2)$$

$$\frac{1+\sqrt{10}}{6} \quad (1)$$

۱۰.۸۴★ اگر $\tan 229^\circ = 1/2$ باشد، $\cos^2 229^\circ$ تقریباً برابر کدام است؟

$$\frac{31}{63} \quad (4)$$

$$\frac{25}{61} \quad (3)$$

$$\frac{17}{61} \quad (2)$$

$$\frac{29}{63} \quad (1)$$

۱۰.۸۵ اگر $\cot \theta = \sqrt{5-m}$ و $\sin \theta = \sqrt{\frac{2}{m}}$ باشد، $\cos^2 \theta + \tan \theta$ کدام است؟

$$\frac{4}{5} \quad (4)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

$$\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۰.۸۶ اگر α زاویهٔ بین خط $7x + 3y = 7$ با جهت مثبت محور x ها باشد، $\sin \alpha$ کدام است؟

$$\frac{4}{5} \quad (4)$$

$$\frac{3}{5} \quad (3)$$

$$-\frac{3}{5} \quad (2)$$

$$-\frac{4}{5} \quad (1)$$

۱۰.۸۷★ اگر $\tan x = \frac{5}{6}$ باشد، حاصل $\frac{\sin x - \cos x}{\sin x + \cos x}$ چقدر است؟

$$\frac{-1}{11} \quad (4)$$

$$\frac{1}{11} \quad (3)$$

$$\frac{-1}{\sqrt{7}} \quad (2)$$

$$\frac{1}{\sqrt{7}} \quad (1)$$

۱۰.۸۸★ هرگاه $\cot x = 3$ ، حاصل کسر $\frac{2 \sin x + \cos x}{-\cos x + \sin x}$ برابر کدام است؟

$$-\frac{5}{2} \quad (4)$$

$$-\frac{7}{2} \quad (3)$$

$$\frac{5}{2} \quad (2)$$

$$\frac{7}{2} \quad (1)$$

۱۰.۸۹★ در صورتی که $\tan \theta$ باشد، مقدار $\frac{\sin \theta}{\sin \theta - \cos \theta}$ کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$\frac{7}{2} \quad (3)$$

$$3 \quad (2)$$

$$\frac{5}{2} \quad (1)$$

۱۰.۹۰ اگر $\frac{2 \sin x + 3 \cos x}{\sin x + 4 \cos x} = \frac{3}{5}$ باشد، مقدار $\cos^2 x$ کدام است؟

$$\frac{35}{41} \quad (4)$$

$$\frac{36}{41} \quad (3)$$

$$\frac{47}{58} \quad (2)$$

$$\frac{49}{58} \quad (1)$$

۱۰.۹۱ با فرض $\sin^4 \theta - \cos^4 \theta + \frac{1}{1 + \cot^2 \theta}$ ، حاصل عبارت $\cos \theta = \frac{\sqrt{3}}{3}$ کدام است؟

$$-1 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$0 \quad (1)$$

۱۰.۹۲★ اگر $2 \sin^2 x + \cos^2 x = \frac{5}{4}$ باشد، مقدار $\cot^2 x$ کدام است؟

$$3 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

۱۰.۹۳★ اگر $\tan^2 x + 4 \cos^2 x = \frac{7}{2}$ باشد، آنگاه $3 \sin^2 x + 4 \cos^2 x$ کدام است؟

$$3 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

۱۰.۹۴ اگر $\frac{\sin x}{1 + \cos x} + \frac{1}{\tan x}$ باشد، حاصل عبارت $\sin x = \frac{1}{4}$ کدام است؟

$$\frac{4}{3} \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$\frac{3}{4} \quad (2)$$

$$\frac{1}{4} \quad (1)$$

۱۰.۹۵★ حاصل $\frac{\sin x}{1 + \cos x} + \frac{1 + \cos x}{\sin x}$ با کدام گزینه برابر است؟

$$\frac{\sin^2 x}{1 + \cos x} \quad (4)$$

$$\frac{\sin x}{1 + \cos x} \quad (3)$$

$$\frac{2}{\sin x} \quad (2)$$

$$\frac{1}{\sin x} \quad (1)$$

- ۱۰۹۶★. مقدار عبارت $(\sin \theta + \cos \theta)^{\frac{1}{2}} + (\sin \theta - \cos \theta)^{\frac{1}{2}}$ برابر کدام است؟
- ۱ (۴) ۲ (۳) ۱ (۲) -۲ (۱)
- ۱۰۹۷★. اگر $\cos x = \sqrt{a-1}$ و $\sin x = \sqrt{2-b}$ کدام رابطه بین a و b همواره برقرار است؟
- a = b (۴) a = b (۳) a = -b (۲) a = b (۱)
۱۰۹۸. حاصل $\frac{\tan^2 x}{1+\tan^2 x} + \frac{\cot^2 x}{1+\cot^2 x}$ برابر کدام است؟
- $\tan^2 x + \cot^2 x$ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)
- ۱۰۹۹★. حاصل عبارت $\sin^4 x - \cos^4 x + \cos^2 x$ کدام است؟
- ۱-۲cos²x (۴) ۱-۲sin²x (۳) sin²x (۲) ۱ (۱)
۱۱۰۰. حاصل عبارت $\frac{(1-\sin x \cos x)(1+\sin x \cos x)-\sin^2 x \cos^2 x}{\sin^4 x + \cos^4 x}$ کدام است؟
- ۱ (۴) ۱-۲sin²x cos²x (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)
- ۱۱۰۱★. حاصل $\frac{2}{\cos^2 x} - \frac{1}{\cos^4 x}$ با کدام گزینه برابر است؟
- ۱+tan²x (۴) ۱-tan²x (۳) ۱-tan²x (۲) ۱+tan²x (۱)
۱۱۰۲. حاصل $\frac{1}{\sin^4 \theta} - \frac{1}{\sin^2 \theta} - \cot^2 \theta$ کدام است؟
- cot²θ (۴) tan²θ (۳) cos²θ (۲) sin²θ (۱)
- ۱۱۰۳★. به ازای کدام مقدار A تساوی $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \tan^4 x - 1$ یک اتحاد است؟
- ۲ (۴) -۱ (۳) ۱ (۲) ۲ (۱)
۱۱۰۴. حاصل عبارت $\frac{\sin^4 x + \cos^4 x}{\sin^2 x \cos^2 x} - (\tan x + \cot x)^2$ کدام است؟
- ۴ (۴) -۱ (۳) ۲ (۲) -۲ (۱)
۱۱۰۵. حاصل $(1+\tan \theta)(1+\cot \theta) - \frac{1}{\sin \theta \cos \theta}$ کدام است؟
- ۱ (۴) ۴ (۳) ۱ (۲) ۲ (۱)
- ۱۱۰۶★. حاصل کسر $\frac{\tan a + \tan b}{\cot a + \cot b}$ برابر کدام است؟
- cot a cot b (۴) cot a + cot b (۳) tan a tan b (۲) tan a + tan b (۱)
- ۱۱۰۷★. اگر $\sin x + \cos x$ باشد، آن‌گاه $\sin x \cos x = -\frac{1}{4}$ کدام است؟
- ± 2 (۴) $\pm \sqrt{2}$ (۳) ± 1 (۲) $\pm \frac{\sqrt{2}}{2}$ (۱)
- ۱۱۰۸★. اگر $\tan \theta + \cot \theta = \frac{1}{4}$ باشد، حاصل $\sin \theta + \cos \theta$ برابر کدام است؟
- $-\frac{16}{15}$ (۴) $-\frac{32}{15}$ (۳) $\frac{16}{5}$ (۲) $\frac{32}{15}$ (۱)
- ۱۱۰۹★. اگر $\tan x + \cot x = \frac{5}{2}$ باشد، حاصل $5\sin^2 x + 6\cot x$ کدام است؟
- ۹ (۴) ۷ (۳) ۶ (۲) ۴ (۱)
- ۱۱۱۰★. اگر $\sin x = \frac{3}{5}$ و انتهای کمان x در ناحیه دوم قرار گرفته باشد، حاصل $\frac{\sin x + \cos x}{\tan x + \cot x}$ کدام است؟
- $-\frac{5}{12}$ (۴) $\frac{5}{12}$ (۳) $-\frac{12}{125}$ (۲) $\frac{12}{125}$ (۱)
- ۱۱۱۱★. اگر انتهای کمان α در ناحیه اول دایره مثلثاتی باشد، عبارت $\sqrt{1+\cot^2 \alpha} - \sqrt{\frac{1-\cos \alpha}{1+\cos \alpha}}$ برابر کدام است؟
- cot α (۴) tan α (۳) -cot α (۲) -tan α (۱)

$-\cot x$ (۴) $-\sin x$ (۳) $-\cos x$ (۲) $-\tan x$ (۱) $\frac{17}{81}$ (۴) $\frac{17}{27}$ (۳) $\frac{13}{81}$ (۲) $\frac{13}{27}$ (۱) $\frac{3}{7}$ (۴) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۱)

قسمت چهارم: روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی

نسبت‌های مثلثاتی $-\alpha$ و $\pi \pm \alpha$ ۱۱۱۵. اگر $\sin x \cos 60^\circ = \cos 120^\circ + \sin 180^\circ + \sqrt{2} \sin 135^\circ$ باشد، مقدار x کدام است؟ -2 (۴) -1 (۳) 1 (۲) 2 (۱)۱۱۱۶☆. حاصل $\cot(225^\circ) + \sin(-\frac{\pi}{4}) \cos(-\frac{\pi}{4}) + \tan(\frac{3\pi}{4})$ کدام است؟ $\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۱)

(برگرفته از کتاب درسی)

۱۱۱۷☆. اگر x زاویه حاده و $\sin(4x + 30^\circ) = \sin x$ باشد، مقدار x کدام است؟ $\frac{1}{3}$ (۴) 3 (۳) 1 (۲)

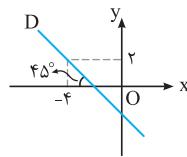
۰ صفر (۱)

۱۱۱۸☆. اگر x زاویه حاده و $\sqrt{3} \sin x + 2 \cos x \cos(2x + 10^\circ) = -\cos(x - 10^\circ)$ باشد، مقدار x کدام است؟ $\frac{7}{2}$ (۴) 3 (۳) $\frac{5}{2}$ (۲) 2 (۱)

(سازنده تجربی)

۱۱۱۹☆. حاصل $\cos \frac{3\pi}{14} + \cos \frac{5\pi}{14} + \cos \frac{7\pi}{14} + \cos \frac{9\pi}{14} + \cos \frac{11\pi}{14}$ کدام است؟ 1 (۴) $\frac{1}{2}$ (۳)

۰ صفر (۲)

 -1 (۱)

۱۱۲۰. با توجه به شکل مقابل، عرض از مبدأ خط D، کدام است؟

 -2 (۲) $-\frac{3}{2}$ (۱) -3 (۴) $-\frac{5}{2}$ (۳)

(سازنده تجربی)

۱۱۲۱☆. اگر $\tan \alpha = 2\sqrt{2}$ و انتهای کمان α در ناحیه سوم مثلثاتی باشد، $\sin(\frac{\pi}{4} + \alpha)$ برابر کدام است؟ $\frac{2\sqrt{2}}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$ (۳) $-\frac{1}{3}$ (۲) $-\frac{2\sqrt{2}}{3}$ (۱)۱۱۲۲☆. حاصل $4 \cos 80^\circ - 5 \sin 100^\circ - 3 \cos 190^\circ - 2 \sin 280^\circ$ کدام است؟ $-5 \cos 10^\circ$ (۴) $-4 \sin 10^\circ$ (۳) $4 \sin 10^\circ$ (۲) $5 \cos 10^\circ$ (۱)۱۱۲۳☆. اگر $\tan 76^\circ = 4$ باشد، حاصل $\sin 100^\circ + \cos^2 80^\circ - \cot 166^\circ$ کدام است؟ -4 (۴) -3 (۳) 3 (۲) 5 (۱)۱۱۲۴☆. مقدار عددی عبارت $\frac{\cos 70^\circ + 2 \sin 110^\circ + \sin 200^\circ}{\cos 160^\circ + \sin 290^\circ - 3 \sin 110^\circ}$ کدام است؟ $-\frac{4}{5}$ (۴) $-\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{2}{5}$ (۲) $\frac{4}{5}$ (۱)

۱۱۲۵★. نقطه P روی دایره مثلثاتی با طول $\frac{5}{13}$ و عرض مثبت قرار دارد. اگر θ زاویه بین نیم خط \overrightarrow{OP} و جهت مثبت محور x ها باشد،

$$\text{حاصل } 2\cos\left(\frac{3\pi}{2} + \theta\right) + \sin\left(\frac{\pi}{2} + \theta\right)$$

-۱۹ (۴)

-۲۵ (۳)

۱۹ (۲)

۲۵ (۱)

(مساری تمرین)

۱۱۲۶★. حاصل عبارت $\sin(\pi - x) + \cos(\frac{3\pi}{2} + x) + \sin(\pi + x) + \cos(\frac{\pi}{2} + x)$ کدام است؟

۲cos x (۴)

۲sin x (۳)

۰ (۲)

-۲sin x (۱)

۱۱۲۷. اگر $\sin \alpha$ و انتهای کمان α در ناحیه دوم مثلثاتی باشد، مقدار $\sin(\frac{3\pi}{2} + \alpha) = 2\sin \alpha$ کدام است؟

$$\frac{\sqrt{5}}{5} (۴)$$

$$-\frac{\sqrt{5}}{5} (۳)$$

$$-\frac{\sqrt{10}}{10} (۲)$$

$$\frac{\sqrt{10}}{10} (۱)$$

(برگفته از کتاب درس)

۱۱۲۸★. اگر $\cos(\theta + \frac{\pi}{12}) + 2\cot(\frac{\pi}{3} + \theta)$ باشد، مقدار $\sin \theta = \cos \theta$ و $\theta \in [0, \pi]$ کدام است؟

$$\frac{3}{2} (۴)$$

$$\frac{5}{2} (۳)$$

$$-2 (۲)$$

$$-\frac{3}{2} (۱)$$

۱۱۲۹. حاصل $\cos^2 \frac{\pi}{18} + \cos^2 \frac{4\pi}{9}$ چقدر است؟

$$\frac{3}{4} (۴)$$

$$2 (۳)$$

$$1 (۲)$$

$$\frac{1}{2} (۱)$$

نسبت‌های مثلثاتی $2k\pi \pm \alpha$

۱۱۳۰★. در کدام گزینه، دو زاویه داده شده همان‌تها نمی‌باشند؟

$$\frac{5\pi}{3}, \frac{53\pi}{3} (۴)$$

$$120^\circ, 470^\circ (۳)$$

$$-50^\circ, 670^\circ (۲)$$

$$-90^\circ, 270^\circ (۱)$$

۱۱۳۱. حاصل عبارت $\frac{\sin 300^\circ}{1 - \cos 240^\circ}$ کدام است؟

$$-\frac{\sqrt{2}}{2} (۴)$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{3} (۳)$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{2} (۲)$$

$$-\sqrt{3} (۱)$$

۱۱۳۲★. حاصل $\sin \frac{5\pi}{4} + \sin \frac{31\pi}{4} + \sin \frac{3\pi}{4} + \sin \frac{9\pi}{4}$ کدام است؟

$$0 (۴)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} (۳)$$

$$\sqrt{2} (۲)$$

$$\sqrt{2} (۱)$$

۱۱۳۳★. اگر نقطه A(۱۰۰) به اندازه $\frac{7}{3}$ دور کامل در جهت عقربه‌های ساعت بچرخد تا به نقطه A' برسد، مختصات نقطه A' کدام است؟

$$(\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}) (۴)$$

$$(-\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}) (۳)$$

$$(-\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}) (۲)$$

$$(\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}) (۱)$$

۱۱۳۴. مقدار عددی عبارت $\sin \frac{3\pi}{4} + \cos \frac{17\pi}{4} + \tan \frac{15\pi}{4} + \cot \frac{7\pi}{4}$ کدام است؟

$$2 (۴)$$

$$\sqrt{2} - 2 (۳)$$

$$\sqrt{2} (۲)$$

$$2 + \sqrt{2} (۱)$$

۱۱۳۵★. حاصل عددی عبارت $\sin^{-1}(-\frac{3\pi}{4}) + \cos^{-1}(\frac{5\pi}{3}) - 2\tan(\frac{7\pi}{4})$ کدام است؟

$$14 (۴)$$

$$12 (۳)$$

$$10 (۲)$$

$$8 (۱)$$

۱۱۳۶. اگر $P(-2\sqrt{2})$ و θ زاویه بین \overrightarrow{OP} با جهت مثبت محور x ها باشد، حاصل $\sqrt{2}\cos(\frac{9\pi}{4} + \theta) + 2\sin(\theta - \frac{3\pi}{2})$ کدام است؟

$$-1 (۴)$$

$$-2 (۳)$$

$$3 (۲)$$

$$2 (۱)$$

۱۱۳۷. حاصل عبارت $\cos(\frac{5\pi}{2} + \theta) + \sin(5\pi + \theta) + 2\sin(\frac{3\pi}{2} + \theta) - 2\cos(\theta - \pi)$ کدام است؟

$$2\cos \theta (۴)$$

$$2\sin \theta (۳)$$

$$-2\sin \theta (۲)$$

$$-2\cos \theta (۱)$$

۱۱۳۸★. حاصل عبارت $\tan(3\pi - \alpha)\cot(10\pi - \alpha) - \sin(3\pi + \alpha)\cos(\frac{5\pi}{2} + \alpha)$ برابر کدام است؟

$$-1 (۴)$$

$$1 (۳)$$

$$\cos^2 \alpha (۲)$$

$$\sin^2 \alpha (۱)$$

۱۱۳۹. اگر $2\cos(\frac{3\pi}{2} + x) - \sin(11\pi - x)$ باشد، حاصل $3\sin(5\pi + x) + \cos(\frac{2\pi}{3})$ کدام است؟

$$\frac{1}{12} (۴)$$

$$\frac{1}{4} (۳)$$

$$-\frac{1}{12} (۲)$$

$$-\frac{1}{4} (۱)$$

$\frac{2\sin x + 5\cos x}{\sin x - \cos x}$ کدام است؟ $-\frac{\lambda}{3}$ (۴) -12 (۳) $-\frac{\gamma}{3}$ (۲) -4 (۱)	$\sin\left(\frac{3\pi}{2} + x\right) = 2\cos\left(\frac{7\pi}{2} + x\right)$ اگر π . ۱۱۴۰★ $2\cos\left(\frac{7\pi}{2} + x\right) = 2\sin\left(\frac{3\pi}{2} + x\right)$ از تساوی ۱۱۴۱★
$\frac{2\sin(\alpha - 3\pi) + \cos(\alpha - \frac{\pi}{2})}{\sin(\frac{3\pi}{2} + \alpha)}$ ، مقدار $\tan \alpha$ کدام است؟ $1/5$ (۴) 2 (۳) $-1/5$ (۲) -2 (۱)	
$\frac{\cos 285^\circ - \sin 255^\circ}{\sin 525^\circ - \sin 105^\circ}$ ، با فرض $\tan 15^\circ = 0/28$ حاصل عبارت کدام است؟ $16/9$ (۴) $9/16$ (۳) $-\frac{9}{16}$ (۲) $-\frac{16}{9}$ (۱)	
$\frac{\sin 25^\circ + \sin 70^\circ}{\cos 56^\circ - \cos 11^\circ}$ ، با فرض $\tan 20^\circ = 0/4$ حاصل عبارت کدام است؟ $\frac{5}{8}$ (۴) $\frac{7}{3}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۲) $-\frac{3}{4}$ (۱)	
$\frac{\cos(\frac{3\pi}{2} + \theta) - \cos(\pi + \theta)}{\sin(\pi - \theta) - \sin(3\pi + \theta)}$ کدام است؟ 3 (۴) 2 (۳) $1/2$ (۲) -2 (۱)	
$k\pi \pm \frac{\pi}{12}$ روی دایره مثلثاتی، رأس‌های کدام شکل را مشخص می‌کند؟ ($k \in \mathbb{Z}$) 24 (۴) ضلعی 3 مستطیل 2 مریب 1 لوزی	

قسمت پنجم: توابع مثلثاتی

نمودار توابع سینوسی

کدامیک از نامساوی‌های زیر صحیح است؟ ۱۱۴۶★

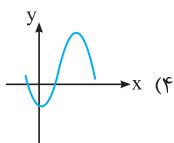
$$\sin 23^\circ > \sin 19^\circ$$
 (۴)

$$\sin 31^\circ < \sin 33^\circ$$
 (۳)

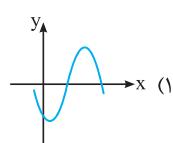
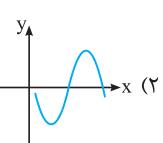
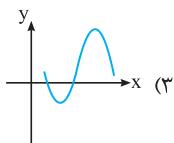
$$\sin 100^\circ < \sin 113^\circ$$
 (۲)

$$\sin 2^\circ < \sin 37^\circ$$
 (۱)

(برگرفته از کتاب درسی)



(برگرفته از کتاب درسی)



۱۱۴۸. نمودار رویه‌رو، مربوط به کدام تابع مثلثاتی است؟

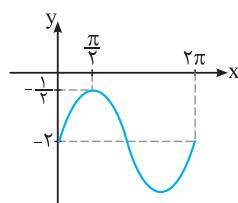
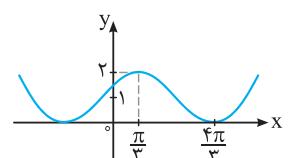
$$y = \cos\left(x + \frac{\pi}{6}\right) + 2$$
 (۲)

$$y = \cos\left(x + \frac{7\pi}{3}\right) + 1$$
 (۴)

$$y = \sin\left(x + \frac{2\pi}{3}\right) + 2$$
 (۱)

$$y = \sin\left(x + \frac{\pi}{6}\right) + 1$$
 (۳)

۱۱۴۹★. قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a \sin x + b$ به صورت مقابل است. مقدار $2a - b$ کدام است؟



(برگرفته از کتاب درسی)

$$y = -2 \cos\left(\frac{5\pi}{2} - x\right) - 3$$
 (۴)

$$y = -2 \sin(2\pi - x) - 3$$
 (۳)

$$y = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2} + x\right) - 3$$
 (۲)

$$y = 2 \sin(\pi + x) - 3$$
 (۱)

۱۱۵۰★. نمودار تابع $f(x) = 2 \sin x - 3$ بر نمودار تابع با کدام ضابطه زیر منطبق است؟

۱۱۵۱☆ نمودار تابع $f(x) = a \sin x + b$ از نقطه $(-\frac{\pi}{2}, -\frac{47\pi}{6})$ کدام است؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

۱۱۵۲ اگر نمودار تابع $f(x) = -a \sin x + 2$ از نقطه $(\frac{\pi}{2}, \frac{5}{6})$ بگذرد، کمترین مقدار تابع f کدام است؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) صفر

(۴) ۱

۱۱۵۳☆ مجموع طول نقاطی از نمودار تابع $f(x) = 3 \sin x + 2$ در بازه $(-\pi, 5\pi)$ که تابع در آن نقاط بیشترین مقدار را اختیار می‌کند، کدام است؟

(۱) ۶ π (۲) $\frac{13\pi}{2}$ (۳) 7π (۴) $\frac{15\pi}{2}$

۱۱۵۴☆ نمودار $y = \sin x$ را $\frac{\pi}{4}$ واحد به سمت راست و سپس ۲ واحد به سمت بالا منتقل می‌کنیم. عرض نقطه‌ای به طول $\frac{7\pi}{12}$ روی نمودار نهایی کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{3}}{2} + 2$

(۲) صفر

(۳) ۲

(۴) $\frac{\sqrt{3}}{2} - 2$

۱۱۵۵ نمودار تابع $y = \sin x$ را ابتدا $\frac{\pi}{4}$ واحد به سمت چپ منتقل کرده و سپس عرض نقاط تابع جدید را -3 - برابر می‌کنیم. اگر نمودار به دست آمده را یک واحد به سمت بالا منتقال دهیم، نمودار حاصل محور y ها را با کدام عرض قطع می‌کند؟

(۱) $-\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{2}$

نمودار توابع کسینوسی

۱۱۵۶ در کدام ناحیه با افزایش مقدار زاویه، مقدار سینوس و کسینوس کاهش می‌یابد؟

(۱) چهارم

(۲) دوم

(۳) اول

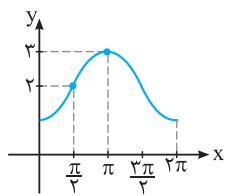
۱۱۵۷☆ کدام نامساوی زیر نادرست می‌باشد؟

$$\cos 130^\circ < \cos 170^\circ \quad (۱)$$

$$\cos 24^\circ > \cos 20^\circ \quad (۴)$$

$$\cos 40^\circ > \cos 60^\circ \quad (۱)$$

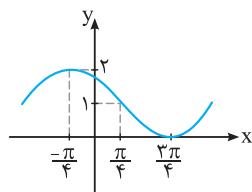
$$\cos 18^\circ < \cos 9^\circ \quad (۳)$$



۱۱۵۸☆ نمودار تابع $f(x) = a \cos x + b$ به صورت مقابل است. مقدار $\frac{7\pi}{3}$ کدام است؟

(۱) $\frac{5}{2}$
(۲) $\frac{3}{2}$ (۳) ۱
(۴) ۲

۱۱۵۹☆ قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a \cos(x+b) + c$ به صورت مقابل است. مقدار $ac + b$ کدام است؟

(۱) $1 - \frac{\pi}{4}$
(۲) $1 + \frac{\pi}{4}$
(۳) $-1 - \frac{\pi}{4}$
(۴) $-1 + \frac{\pi}{4}$ (۱) $1 + \frac{\pi}{4}$
(۲) $-1 + \frac{\pi}{4}$

۱۱۶۰ نمودار تابع $|f(x)| = |\cos x|$ روی بازه $(-\frac{\pi}{2}, \frac{5\pi}{2})$ در چند نقطه دارای بیشترین مقدار است؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

۱۱۶۱☆ نمودار تابع با ضابطه $f(x) = \cos(x + \frac{3\pi}{2})$ بر نمودار تابع با کدام ضابطه زیر منطبق است؟

$$y = \sin(11\pi - x) - 1 \quad (۲)$$

$$y = \sin(11\pi + x) - 1 \quad (۱)$$

$$y = \sin(\frac{11\pi}{2} - x) - 1 \quad (۴)$$

$$y = \cos(\frac{11\pi}{2} - x) - 1 \quad (۳)$$

۱۱۶۲☆ مجموع طول نقاطی از نمودار $f(x) = 2 \cos(x + \frac{\pi}{4})$ در بازه $(-2\pi, 0)$ که نمودار f در آن نقاط محور x را قطع می‌کند، کدام است؟

(۱) $-\frac{5\pi}{2}$ (۲) $-\frac{3\pi}{2}$ (۳) $-\pi$ (۴) $-\frac{\pi}{2}$

۱۱۶۳☆ مجموع طول نقاطی از نمودار تابع $y = -4 \cos x$ در بازه $(-\pi, 5\pi)$ که تابع در آن نقاط کمترین مقدار را اختیار می‌کند، کدام است؟

(۱) 7π (۲) 6π (۳) 5π (۴) 4π

۱۱۶۴☆ نمودار تابع $y = \cos x$ را ابتدا $\frac{\pi}{3}$ واحد به سمت راست منتقل کرده و سپس عرض نقاط تابع جدید را نصف کرده، نمودار حاصل را ۲ واحد

به سمت پایین منتقل می‌کنیم. نمودار حاصل از کدام نقطه زیر می‌گذرد؟

(۱) $(\frac{\pi}{4}, \frac{1}{2})$ (۲) $(\frac{\pi}{2}, \frac{\sqrt{3}}{4} - 2)$ (۳) $(\frac{\pi}{3}, \frac{3}{2})$ (۴) $(\frac{\pi}{3}, \frac{1}{2})$

قسمت ششم: تناوب و تابع تازه‌زانت

دوره تناوب و تابع متناوب

۱۱۶۵☆ دوره تناوب کدام تابع زیر، $\frac{3\pi}{4}$ است؟

$$y = -3 \cos(3x) + 5 \quad (4)$$

$$y = \sin(-2x + 1) + 3 \quad (3)$$

$$y = 5 \cot\left(\frac{3}{2}x + \frac{\pi}{4}\right) \quad (2)$$

$$y = \tan\left(-\frac{2}{3}x\right) + 4 \quad (1)$$

۱۱۶۶. دوره تناوب تابع $f(x) = 3 \cos(4x)$ ، سه برابر دوره تناوب تابع $g(x) = -2 \tan(ax)$ می‌باشد. مقدار مثبت a کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$\frac{2}{3} \quad (2)$$

$$\frac{3}{2} \quad (1)$$

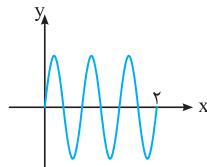
۱۱۶۷☆ دوره تناوب کدام تابع زیر برابر π نمی‌باشد؟

$$f(x) = \cos 2x \quad (4)$$

$$f(x) = \tan x \quad (3)$$

$$f(x) = \sin^3 x \quad (2)$$

$$f(x) = |\cos x| \quad (1)$$



$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{1}{4} \quad (4)$$

$$\frac{2}{3} \quad (1)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

۱۱۶۸☆ با توجه به نمودار تابع، دوره تناوب تابع کدام است؟

۱۱۶۹☆ اگر f تابعی متناوب با دوره تناوب $\frac{2}{3}$ و $3 = f(-1)$ باشد، مقدار تابع f در کدام نقطه با طول زیر لزوماً برابر 3 نمی‌باشد؟

$$4 \quad (4)$$

$$\frac{13}{3} \quad (3)$$

$$3 \quad (2)$$

$$\frac{7}{3} \quad (1)$$

تابع سینوسی

۱۱۷۰☆ نمودار تابع $y = 1 - 3 \sin\left(\frac{\pi}{3} - 2x\right)$ روی بازه $[0, 2\pi]$ در چند نقطه، بیشترین مقدار را دارد و مجموع طول این نقاط کدام است؟

$$\frac{3\pi}{2}, 3 \quad (4)$$

$$\frac{3\pi}{2}, 2 \quad (3)$$

$$\frac{11\pi}{6}, 2 \quad (2)$$

$$\frac{23\pi}{12}, 3 \quad (1)$$

۱۱۷۱☆ دوره تناوب تابع $f(x) = -3 \sin(bx)$ برابر $\frac{2\pi}{3}$ است. مختصات نقطه ماکزیمم تابع در بازه $(0, \pi)$ کدام است؟ ($b > 0$)

$$\left(\frac{\pi}{4}, 3\right) \quad (4)$$

$$\left(\frac{\pi}{6}, 3\right) \quad (3)$$

$$\left(\frac{\pi}{2}, 3\right) \quad (2)$$

$$(\pi, 3) \quad (1)$$

۱۱۷۲☆ تابع $y = -3 \sin\left(\frac{3\pi}{2}x\right)$ در بازه $[0, 5]$ در نقطه‌ای با کدام طول، کمترین مقدار را دارد؟

$$4/5 \quad (4)$$

$$2/5 \quad (3)$$

$$4/2 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

۱۱۷۳☆ نمودار تابع $y = 4 \sin\left(3\pi x - \frac{\pi}{5}\right)$ در بازه $[0, 2]$ ، محور x را در چند نقطه قطع می‌کند؟

$$3 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$5 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

۱۱۷۴☆ نمودار تابع $y = 3 \sin\left(\frac{\pi}{4} - 2x\right)$ در چند نقطه محور x را قطع می‌کند؟ (سراسری تجربی فارج از کشوار - ۹۱)

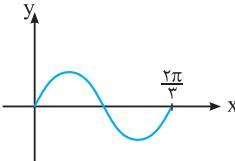
$$5 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$3 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

۱۱۷۵☆ قسمتی از نمودار $y = \sin(mx)$ رسم شده است. اگر این قسمت در بازه $[0, 6\pi]$ ، n بار تکرار شده باشد، دو تابی (m, n) کدام است؟



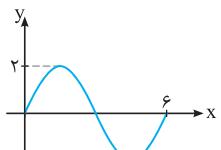
$$(6, 6) \quad (1)$$

$$(6, 6) \quad (2)$$

$$(3, 9) \quad (3)$$

$$(3, 6) \quad (4)$$

(س) سراسری تجربی فارغ از کشود - (۹۷)

۱۱۷۶★. شکل روبرو، قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin(b\pi x)$ است. $a + b$ کدام است؟

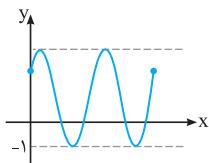
$\frac{5}{3} (۲)$

$\frac{4}{3} (۱)$

$\frac{8}{3} (۴)$

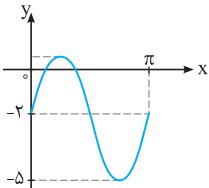
$\frac{7}{3} (۳)$

(س) سراسری ریاضی فارغ از کشود - (۹۷)

۱۱۷۷. شکل زیر نمودار تابع $y = 1 + a \sin(b\pi x)$ است. $a + b$ کدام است؟

$۳ (۱)$
 $۴ (۲)$
 $۵ (۳)$
 $۶ (۴)$

(برگرفته از کتاب درسی)

۱۱۷۸★. شکل روبرو، قسمتی از نمودار تابع $y = c + a \sin(bx)$ است. مقدار y در نقطه $x = \frac{\pi}{12}$ کدام است؟

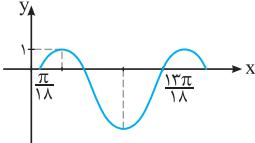
$\frac{1}{2} (۲)$

$\frac{3}{2} (۱)$

$-\frac{3}{2} (۴)$

$-\frac{1}{2} (۳)$

(س) سراسری ریاضی - (۹۵)

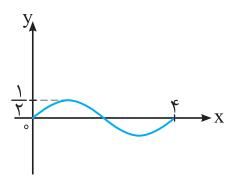
۱۱۷۹★. شکل روبرو، قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = a - 2 \cos(bx + \frac{\pi}{3})$ است. $a + b$ کدام است؟

$۱ (۲)$

$\frac{1}{2} (۱)$

$۲ (۴)$

$\frac{3}{2} (۳)$

۱۱۸۰★. شکل روبرو، قسمتی از نمودار تابع $y = a \cos(\pi(\frac{x}{3} + bx))$ است. $a \times b$ کدام است؟

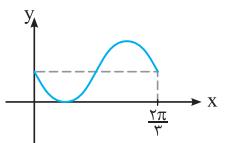
$\frac{1}{2} (۲)$

$\frac{1}{4} (۱)$

$-\frac{1}{4} (۴)$

$-\frac{1}{2} (۳)$

(س) سراسری ریاضی فارغ از کشود - (۹۶)

۱۱۸۱★. شکل روبرو قسمتی از نمودار $y = 1 - \sin(mx)$ است. مقدار تابع در نقطه $x = \frac{7\pi}{6}$ کدام است؟

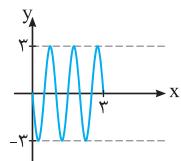
$\frac{1}{2} (۲)$

$۱ (۳)$

$۲ (۴)$

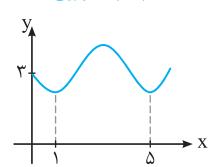
$۰ (۱)$

(س) سراسری ریاضی فارغ از کشود - (۹۶)

۱۱۸۲★. شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin(b\pi x)$ است. $a \cdot b$ کدام است؟

$-۶ (۱)$
 $-۳ (۲)$
 $۴/۵ (۳)$
 $۶ (۴)$

(س) سراسری تجربی - (۹۷)

۱۱۸۳★. شکل روبرو، قسمتی از نمودار تابع $y = a + \sin(b\pi x)$ است. مقدار y در نقطه $x = \frac{2\pi}{3}$ کدام است؟

$۲ (۱)$
 $۲/۵ (۲)$
 $۳ (۳)$
 $۳/۵ (۴)$

۱۱۸۴★. تابع با کدام ضابطه زیر، دارای دوره تنابو 3π ، ماکزیمم ۲ و مینیمم -۴ - میباشد؟

$y = -3 \sin(\frac{3}{2}x) - 1 (۴)$

$y = -3 \sin(\frac{3}{2}x) + 1 (۳)$

$y = -3 \sin(\frac{3}{2}x) - 1 (۲)$

$y = -3 \sin(\frac{3}{2}x) + 1 (۱)$

(برگرفته از کتاب درسی)

تابع کسینوس

۱۱۸۵★. اگر بیشترین مقدار تابع x $y = 3 - 2\cos x$ و کمترین مقدار تابع $(2x)$ $y = -4 + 5\sin(2x)$ باشد، $A + B$ کدام است؟

-۲ (۴)

-۳ (۳)

-۵ (۲)

-۴ (۱)

(سپاسی تبریز - ۹۱)

۱۱۸۶★. نمودار تابع $y = -4\cos(\frac{\pi}{4} - 3\pi x)$ روی بازه $[1, -1]$ در چند نقطه بیشترین مقدار را دارد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۸۷★. نمودار تابع $y = 5\cos(\frac{3\pi}{4} - \pi x) + 1$ روی بازه $[2, -1]$ در چند نقطه کمترین مقدار را دارد؟

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۱۸۸★. نمودار تابع $y = -2\cos(\frac{\pi}{3} - 3x)$ در بازه $[-\pi, \pi]$ محور x را در چند نقطه قطع می‌کند؟

۴ (۴)

۵ (۳)

۶ (۲)

۷ (۱)

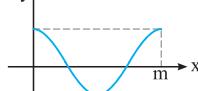
۱۱۸۹★. قسمتی از نمودار $y = \cos(\frac{1}{2}x)$ رسم شده است. اگر این قسمت در بازه $[0, 12\pi]$ ، n بار تکرار شده باشد، دو تایی (m, n) کدام است؟

(۰, ۱۲) (۲)

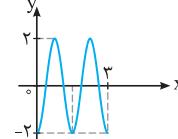
(۲\pi, ۶) (۱)

(۴\pi, ۳) (۴)

(\frac{\pi}{2}, ۲۴) (۳)



(برگفته از کتاب درسن)



(سپاسی ریاضی - ۹۶)

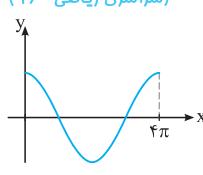
۱۱۹۰★. شکل روبرو، قسمتی از نمودار تابع $y = a \cos(\pi bx)$ کدام است. کمترین مقدار $a + b$ کدام است؟

-۲ (۲)

-\frac{3}{2} (۱)

-\frac{10}{3} (۴)

-\frac{7}{3} (۳)



(سپاسی ریاضی - ۹۶)

۱۱۹۱★. شکل روبرو قسمتی از نمودار تابع $y = \frac{1}{2} + 2\cos(mx)$ است. مقدار تابع در نقطه $x = \frac{16\pi}{3}$ کدام است؟

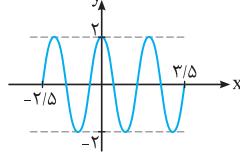
\frac{1}{2} (۲)

-\frac{1}{2} (۱)

صفر (۴)

۱ (۳)

۱۱۹۲★. شکل روبرو، قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin(\pi(\frac{1}{2} + bx))$ است. $a \cdot b$ کدام است؟



(سپاسی ریاضی - ۹۷)

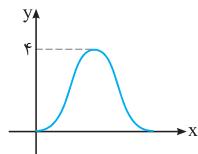
۲ (۱)

۲/۵ (۲)

۳ (۳)

۳/۵ (۴)

۱۱۹۳. شکل مقابل نمودار تابع $y = a + b \cos(\frac{\pi}{2}x)$ در بازه $(0, 4)$ است. b کدام است؟



(برگفته از کتاب درسن)

-۲ (۱)

-۱ (۲)

۱ (۳)

۲ (۴)

۱۱۹۴★. تابع با کدام ضابطه زیر، دارای دوره تناوب ۲، ماکزیمم ۵ و مینیمم -۱ می‌باشد؟

$y = 3 \cos(\pi x) + 2$ (۴)

$y = \frac{1}{3} \cos(\pi x) + 2$ (۳)

$y = \frac{1}{3} \cos(\frac{\pi}{2}x) + 2$ (۲)

$y = 3 \cos(\frac{\pi}{2}x) + 2$ (۱)

۱۱۹۵. وزنهای به انتهای یک فنر متصل است و به طور پیوسته بالا و پایین می‌رود. t ثانیه بعد از آغاز حرکت، فاصله این وزنه از سطح زمین

سانتی‌متر است که d از رابطه $d = 12 + 2\cos(3\pi t - \frac{\pi}{4})$ به دست می‌آید. فاصله بین بالاترین و پایین‌ترین نقطه‌ای که این وزنه‌ها از آن

عبور می‌کند، چند سانتی‌متر است؟

۴ (۴)

۵ (۳)

۶ (۲)

۷ (۱)

۱۱۹۶★. وزنهای به انتهای یک فنر متصل است و به طور پیوسته بالا و پایین می‌رود. t ثانیه بعد از آغاز حرکت، فاصله این وزنه از سطح زمین از

رابطه $d = -3 \cos(4\pi t - \frac{\pi}{4})$ به دست می‌آید. این فنر چند بار در بازه زمانی $\frac{1}{2} t = 2$ به بالاترین نقطه از سطح زمین می‌رسد؟

۶ (۴)

۵ (۳)

۶ (۲)

۴ (۲)

۳ (۱)

تائزانت

۱۱۹۷☆ دامنه تابع $y = -3 + 2\tan(3x)$, کدام است؟

$\mathbb{R} - \left\{ \frac{2k\pi}{3} + \frac{\pi}{6} \mid k \in \mathbb{Z} \right\}$ (۴)

$\left\{ \frac{2k\pi}{3} + \frac{\pi}{6} \mid k \in \mathbb{Z} \right\}$ (۳)

$\mathbb{R} - \left\{ \frac{k\pi}{3} + \frac{\pi}{6} \mid k \in \mathbb{Z} \right\}$ (۲)

$\left\{ \frac{k\pi}{3} + \frac{\pi}{6} \mid k \in \mathbb{Z} \right\}$ (۱)

۱۱۹۸☆ تابع $y = \tan x$ در کدام بازه زیر، اکیداً صعودی است؟

$(\pi, 2\pi)$ (۴)

$(-\frac{3\pi}{2}, 2\pi)$ (۳)

$(-\frac{\pi}{2}, \frac{2\pi}{3})$ (۲)

$(-\frac{3\pi}{2}, 0)$ (۱)

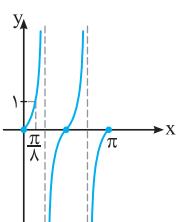
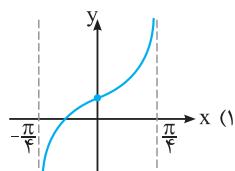
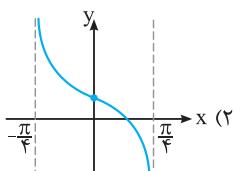
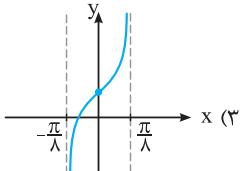
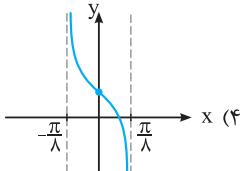
۱۱۹۹☆ اگر $\tan \alpha = \frac{4m-1}{3}$ باشد، حدود m کدام است؟

$m \in \mathbb{R}$ (۴)

$-1 < m < 1$ (۳)

$m < -1$ (۲)

$m > 1$ (۱)

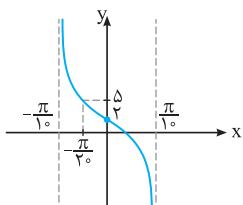
۱۲۰۰☆ قسمتی از نمودار تابع $y = -\tan(4x) + 2$ به کدام صورت است؟۱۲۰۱☆ قسمتی از نمودار $y = a \tan(bx)$ به صورت مقابله است. مقدار $a+b$ کدام است؟

۲ (۱)

۲/۵ (۲)

۳ (۳)

۳/۵ (۴)



(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۰۲☆ قسمتی از نمودار $y = a + b \cot(\frac{1}{4}(\pi + cx))$ به صورت رو به رو است. مقدار b کدام است؟

۶ (۱)

۵ (۲)

۴ (۳)

۳ (۴)

۱۲۰۳☆ کدام گزینه همواره صحیح است؟

۱) اگر به ازای هر $x \in D_f$ ، $x \pm 3 \in D_f$ و $f(x \pm 3) = f(x)$ آنگاه دوره تناوب تابع برابر ۳ است.

۲) تابع تائزانت در دامنه اش اکیداً صعودی است.

۳) تابع تائزانت در هر بازه ای که در آن تعریف شده باشد، اکیداً صعودی است.

۴) تابع $y = \tan x$ در ربع چهارم، اکیداً نزولی است.

قسمت هفتم: نسبت های مثلثاتی زوایای دو برابر کمان

فرمول $\sin 2\alpha$

(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۰۴☆ اگر $\cos \alpha$ و α زاویه ای حاده باشد، مقدار $\sin 2\alpha$ کدام است؟

$\frac{144}{169}$ (۴)

$\frac{135}{169}$ (۳)

$\frac{120}{169}$ (۲)

$\frac{84}{169}$ (۱)

۱۲۰۵☆ اگر $\tan \alpha = \frac{3}{4}$ و انتهای کمان α در ناحیه سوم مثلثاتی باشد، مقدار $\sin 2\alpha$ کدام است؟

$\frac{3}{8}$ (۴)

$\frac{4}{5}$ (۳)

$\frac{24}{25}$ (۲)

$\frac{18}{25}$ (۱)

(سساسری ریاضی)

$\frac{1}{2}$ (۴)

$\frac{1}{4}$ (۳)

$-\frac{1}{4}$ (۲)

$-\frac{1}{2}$ (۱)

۱۲۰۶☆ حاصل $\cos 165^\circ \cos 105^\circ$ کدام است؟

(سراسری تمرین)

۱۲۰۷. حاصل $\sin \frac{\pi}{12} \sin \frac{7\pi}{12}$ کدام است؟

$-\frac{1}{3}$ (۴)

$-\frac{1}{4}$ (۳)

$\frac{1}{4}$ (۲)

$\frac{1}{3}$ (۱)

۱۲۰۸☆. حاصل عبارت $\sin 75^\circ \sin 15^\circ \cos 15^\circ$ چقدر است؟

$-\frac{1}{4}$ (۴)

$\frac{1}{8}$ (۳)

$\frac{1}{4}$ (۲)

$-\frac{1}{8}$ (۱)

۱۲۰۹☆. حاصل $\sin 20^\circ \cos 20^\circ \cos 40^\circ$ برابر است با.....

$\frac{1}{4} \cos 10^\circ$ (۴)

$\frac{1}{2} \cos 10^\circ$ (۳)

$\frac{1}{4} \sin 10^\circ$ (۲)

$\frac{1}{2} \sin 10^\circ$ (۱)

۱۲۱۰. اگر $\tan \alpha + \cot \alpha = \frac{\lambda}{\mu}$ باشد، مقدار مثبت $\cos 2\alpha$ کدام است؟

$\frac{\sqrt{3}}{8}$ (۴)

$\frac{\sqrt{7}}{4}$ (۳)

$\frac{3}{4}$ (۲)

$\frac{\sqrt{5}}{4}$ (۱)

۱۲۱۱☆. مقدار $\tan \alpha + \cot \alpha$ به ازای $\alpha = 67.5^\circ$ کدام است؟

4 (۴)

2 (۳)

$4\sqrt{2}$ (۲)

$2\sqrt{2}$ (۱)

۱۲۱۲☆. خلاصه شده $\sin(\frac{\pi}{4} + a) \sin(\pi + a) - \sin(\pi - a) \cos(-a)$ کدام است؟

4 (۴)

$\cos 2a$ (۳)

$\sin 2a$ (۲)

$-\sin 2a$ (۱)

۱۲۱۳☆. اگر $\sin x - \cos x = \frac{\Delta}{\mu}$ باشد، مقدار $\sin 2x$ کدام است؟

$-\frac{9}{25}$ (۴)

$-\frac{9}{16}$ (۳)

$\frac{9}{25}$ (۲)

$\frac{9}{16}$ (۱)

۱۲۱۴. اگر $\sin \frac{\alpha}{2} + \cos \frac{\alpha}{2} = \sin \alpha$ باشد، مقدار مثبت $\sin 2\alpha$ کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۴)

$\frac{2}{3}$ (۳)

$\frac{4}{3}$ (۲)

$\frac{3}{4}$ (۱)

۱۲۱۵☆. اگر $\frac{\tan \alpha}{1 + \tan^2 \alpha} = \frac{\gamma}{\lambda}$ باشد، مقدار $\sin 2\alpha$ کدام است؟

$\frac{3}{4}$ (۴)

$\frac{3}{8}$ (۳)

$\frac{1}{4}$ (۲)

$\frac{1}{8}$ (۱)

۱۲۱۶☆. اگر $\frac{1 + \sin 2x}{\sin x + \cos x} = \frac{\gamma}{\lambda}$ باشد، مقدار $\sin 2x$ کدام است؟

$-\frac{16}{25}$ (۴)

$-\frac{9}{25}$ (۳)

$\frac{9}{25}$ (۲)

$\frac{16}{25}$ (۱)

۱۲۱۷☆. ساده شده کسر $\frac{(1 + \tan^2 \theta)(1 + \cot^2 \theta)}{1 - \sin^2 \theta - \cos^2 \theta}$ کدام است؟

(سراسری ریاضی فارغ‌التحصیلی - ۹۱)

$16 \sin^{-4} 2\theta$ (۴)

$16 \cos^{-4} 2\theta$ (۳)

$8 \sin^{-2} 2\theta$ (۲)

$8 \cos^{-2} 2\theta$ (۱)

فرمول‌های $\cos 2\alpha$

(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۱۸☆. اگر $\sin \alpha = \frac{\gamma}{\lambda}$ باشد، مقدار $\cos 2\alpha$ کدام است؟

$\frac{5}{9}$ (۴)

$\frac{1}{9}$ (۳)

$\frac{1}{3}$ (۲)

$\frac{4}{9}$ (۱)

۱۲۱۹☆. اگر $\cos(\frac{3\pi}{2} + x) = \frac{\gamma}{\lambda}$ باشد، مقدار $\cos 2x$ کدام است؟

$-\frac{1}{\lambda}$ (۴)

$-\frac{3}{\lambda}$ (۳)

$\frac{1}{\lambda}$ (۲)

$\frac{3}{\lambda}$ (۱)

(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۲۰☆. مقدار $\cos 75^\circ$ برابر کدام است؟

$\frac{\sqrt{2 + \sqrt{3}}}{2}$ (۴)

$\frac{\sqrt{2 - \sqrt{3}}}{2}$ (۳)

$\frac{\sqrt{2 - \sqrt{2}}}{2}$ (۲)

$\frac{\sqrt{2 + \sqrt{2}}}{2}$ (۱)

(سراسری تجربی ریاضی)

$\sin 4a$ (۴)

$\frac{1}{4} \sin 4a$ (۳)

۱۲۳۶★ حاصل $\cos^3 a \sin a - \sin^3 a \cos a$ کدام است؟

$\frac{1}{4} \cos 4a$ (۲)

$4 \cos 4a$ (۱)

$\frac{\sqrt{3}}{4}$ (۴)

$\frac{1}{4}$ (۳)

$\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۱۲۳۷ مقدار $\sin 2x (\cos^3 x - \sin^3 x)$ به ازای $x = 7/5^\circ$ کدام است؟

(سراسری تجربی ریاضی)

$\frac{3}{16}$ (۴)

$\frac{3}{8}$ (۳)

$\frac{1}{8}$ (۲)

$\frac{1}{4}$ (۱)

۱۲۳۸★ حاصل عبارت $\sin x \cos x(1 - 2 \sin^2 x)$ به ازای $x = 7/5^\circ$ برابر کدام است؟

$2\sqrt{3}$ (۴)

$-2\sqrt{3}$ (۳)

$4\sqrt{3}$ (۲)

$-4\sqrt{3}$ (۱)

(سراسری تجربی خارج از کشیده-۹۱)

۱۲۴۰★ $g(x) = \sin^3 x$ و $f(x) = x - \sqrt{x}$ اگر $g(x) = f(x)$ باشد، ضابطه تابع fog کدام است؟

$\frac{1}{4} \cos^2 2x$ (۴)

$\frac{1}{4} \cos^2 2x$ (۳)

$-\frac{1}{2} \sin^2 2x$ (۲)

$-\frac{1}{4} \sin^2 2x$ (۱)

(سراسری ریاضی)

$\cos 40^\circ$ (۴)

$\cos 20^\circ$ (۳)

$\sin 40^\circ$ (۲)

$\sin 20^\circ$ (۱)

۱۲۴۱★ خلاصه شده عبارت $\tan 20^\circ (1 + \cos 40^\circ)$ برابر کدام است؟

(سراسری تجربی)

۱۲۴۲ اگر انتهای کمان α در ناحیه اول دایره مثلثاتی باشد، عبارت $\sqrt{1 + \cot^2 \alpha} - \sqrt{\frac{1 - \cos \alpha}{1 + \cos \alpha}}$ برابر کدام است؟

$\cot \alpha$ (۴)

$\tan \alpha$ (۳)

$-\cot \alpha$ (۲)

$-\tan \alpha$ (۱)

۱۲۴۳★ $1 - \cos 2x = \sqrt{\sin^2 2x}$ و $\pi < x < \frac{3\pi}{2}$ اگر $\tan x$ باشد، مقدار $\tan x$ کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۴)

2 (۳)

1 (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

فرمول tan ۲α

۱۲۴۴★ اگر $\tan \alpha = \frac{2}{3}$ باشد، مقدار $\tan 2\alpha$ کدام است؟

$\frac{12}{5}$ (۴)

$\frac{4}{3}$ (۳)

$-\frac{4}{3}$ (۲)

$-\frac{12}{5}$ (۱)

۱۲۴۵ اگر $\tan(\frac{\pi}{4} + 2x)$ کدام است؟ آن‌گاه $0 < x < \frac{\pi}{4}$ و $\sin x = \frac{3}{5}$

$-\frac{24}{7}$ (۴)

$-\frac{7}{24}$ (۳)

$\frac{24}{7}$ (۲)

$\frac{7}{24}$ (۱)

(سراسری تجربی خارج از کشیده-۹۶)

۱۲۴۶★ اگر $\tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2} = 1$ باشد، مقدار $\tan 2x$ کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۴)

$\frac{4}{3}$ (۳)

$\frac{3}{4}$ (۲)

$-\frac{3}{2}$ (۱)

(سراسری تجربی-۹۶)

۱۲۴۷★ اگر $\tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2} = 1$ باشد، مقدار $\tan x$ کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۴)

$\frac{4}{3}$ (۳)

$-\frac{3}{2}$ (۲)

$-\frac{3}{4}$ (۱)

۱۲۴۸★ $\frac{\sin x}{1 + \cos x} = 2$ باشد، مقدار $\tan x$ کدام است؟

$\frac{3}{4}$ (۴)

$\frac{4}{3}$ (۳)

$-\frac{4}{3}$ (۲)

$-\frac{3}{4}$ (۱)

۱۲۴۹★ $\cos x = \frac{1}{3}$ باشد، حاصل کسر $\frac{1 + \cos 2x + \cos 4x}{\sin 2x + \sin 4x}$ کدام است؟

$-\frac{7\sqrt{2}}{4}$ (۴)

$\frac{7\sqrt{2}}{4}$ (۳)

$-\frac{7\sqrt{2}}{8}$ (۲)

$\frac{7\sqrt{2}}{8}$ (۱)

قسمت هشتم: معادلات مثلثاتی

حل معادله مثلثاتی

(سراسری تجربی)

۱۲۵۰★. یکی از جواب‌های معادله $2\sin^3 x - 3\sin x - 2 = 0$ کدام است؟

$\frac{4\pi}{3}$ (۴)

$\frac{7\pi}{6}$ (۳)

$\frac{5\pi}{6}$ (۲)

$\frac{2\pi}{3}$ (۱)

۱۲۵۱★. جواب‌های کلی معادله $x = 2k\pi + \frac{i\pi}{6} \sin x + 3 \cos(\frac{3\pi}{2} - x) - 1 = 0$ به صورت $a + bi$ است. مجموعه مقادیر a کدام‌اند؟

{1, 5, 7} (۴)

{5} (۳)

{1, 7} (۲)

{1, 5} (۱)

(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۵۲★. مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $\sin x \cos x = \frac{\sqrt{2}}{4}$ در بازه $(0^\circ, \pi)$ کدام است؟

$\frac{3\pi}{2}$ (۴)

$\frac{5\pi}{8}$ (۳)

$\frac{\pi}{2}$ (۲)

$\frac{3\pi}{8}$ (۱)

(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۵۳★. نمودار تابع $y = \sin 3x$, $y = \sin x$, خط $y = -\frac{1}{4}$ را در بازه $[0^\circ, \pi]$ در چند نقطه قطع می‌کند؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰ (۱)

(سراسری تجربی - ۹۰)

۱۲۵۴. جواب کلی معادله مثلثاتی $-1 = \cos(\frac{\pi}{2} + x) + \cos(\frac{3\pi}{2} + x) + \sin(\pi + x)$ کدام است؟

$2k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۴)

$2k\pi - \frac{\pi}{2}$ (۳)

$2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۲)

$2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۱)

(سراسری تجربی - ۸۷)

۱۲۵۵★. جواب کلی معادله $\sin(\pi + x)\cos(\frac{\pi}{2} + x) - 2\sin(\pi - x) + 1 = 0$ به کدام صورت است؟

$k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۴)

$2k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۳)

$2k\pi + \frac{\pi}{6}$ (۲)

$2k\pi - \frac{\pi}{2}$ (۱)

(سراسری تجربی - ۸۷)

۱۲۵۶★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin \frac{5\pi}{6} + \sin(\frac{\pi}{2} + x)\sin(\pi + x) = 0$ کدام است؟

$2k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۴)

$2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۳)

$k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۲)

$k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۱)

(سراسری تجربی - ۸۶)

۱۲۵۷★. جواب کلی معادله مثلثاتی $(1 + \cos 2x)\cot(\frac{\pi}{4} + x) = 1$ کدام است؟

$k\pi + \frac{\pi}{6}$ (۴)

$k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۳)

$k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۲)

$k\pi + \frac{3\pi}{4}$ (۱)

(سراسری تجربی - ۸۶)

۱۲۵۸★. جواب کلی معادله مثلثاتی $2\tan x \cdot \cos^3 x = 1$ به کدام صورت است؟

$2k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۴)

$2k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۳)

$k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۲)

$k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۱)

(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۵۹. یکی از جواب‌های کلی معادله مثلثاتی $\frac{1 - \cos 2x}{\sin x} = \sqrt{3}$ کدام است؟

$2k\pi + \frac{5\pi}{3}$ (۴)

$2k\pi + \frac{5\pi}{6}$ (۳)

$k\pi + \frac{3\pi}{4}$ (۲)

$k\pi + \frac{7\pi}{6}$ (۱)

(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۶۰★. یکی از جواب‌های کلی معادله مثلثاتی $\cos 2x + \sin x - 1 = 0$ کدام است؟

$2k\pi + \frac{5\pi}{6}$ (۴)

$2k\pi + \frac{5\pi}{3}$ (۳)

$k\pi + \frac{5\pi}{6}$ (۲)

$k\pi + \frac{2\pi}{3}$ (۱)

(سراسری تجربی)

۱۲۶۱★. جواب کلی معادله مثلثاتی $(k \in \mathbb{Z}) \sin^4 x + \cos^4 x = \frac{1}{2}$ کدام است؟

$\frac{k\pi}{2} \pm \frac{\pi}{3}$ (۴)

$\frac{k\pi}{2} \pm \frac{\pi}{4}$ (۳)

$k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ (۲)

$k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۱)

(سراسری تجربی)

۱۲۶۲★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin 3x + \sin x = 0$ کدام است؟

$2k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۴)

$k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۳)

$k\pi$ (۲)

$\frac{k\pi}{2}$ (۱)

(سراسری تجربی - ۹۳)

۱۲۶۳★. جواب کلی معادله مثلثاتی $(k \in \mathbb{Z}) \frac{\sin 3x}{\cos(\frac{3\pi}{2} + x)} = 1$, به کدام صورت است؟

$\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$ (۴)

$2k\pi \pm \frac{3\pi}{4}$ (۳)

$2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۲)

$k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۱)

(سراسری تجربی خارج از کشتو-۹۲)

 $11\pi/4$ ۱۲۶۴★. مجموع تمام جواب‌های معادله مثلثاتی $\sin \Delta x + \sin 4x = 1 + \cos \pi$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟ $10\pi/3$ $9\pi/2$ $8\pi/1$

(سراسری تجربی خارج از کشتو-۹۳)

 $5\pi/4$ ۱۲۶۵. مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $\sin 2x + \cos(\frac{\pi}{4} - x) = 0$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟ $9\pi/2$ $4\pi/2$ $14\pi/3$

(برگرفته از کتاب درس)

 $3/4$ ۱۲۶۶★. چند مثلث با مساحت $4\sqrt{3}$ و اندازه دو ضلع ۴ و ۶ وجود دارد؟ $2/3$ $1/2$

۱) صفر

حل معادله مثلثاتی $\cos u = a$

(برگرفته از کتاب درس)

۱۲۶۷★. جواب‌های کلی معادله مثلثاتی $4\cos x(\cos x - 2) = -3$ کدام است؟ $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}/4$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{4}/3$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{2}/2$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/1$

(سراسری تجربی-۸۶)

 $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/4$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}/3$ $k\pi \pm \frac{\pi}{3}/2$ $k\pi \pm \frac{\pi}{6}/1$ ۱۲۶۸★. جواب کلی معادله مثلثاتی $2\sin^2 x = 3\cos x$ به کدام صورت است؟ $2k\pi \pm \frac{\pi}{8}/4$ (ک $\in \mathbb{Z}$) $y = x + 1$ را با چه طول‌هایی قطع می‌کند؟ $2k\pi \pm \frac{\pi}{9}/3$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{4}/2$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/1$ $6/4$ $4/3$ $2/2$

۱) صفر

۱۲۶۹★. نمودار تابع $(\pi)x = 2\cos((3x - 1))$ در بازه $[-1, 1]$ ، محور x را در چند نقطه قطع می‌کند؟ $2k\pi + \frac{\pi}{2}/4$ $2k\pi/3$ $k\pi + \frac{\pi}{2}/2$

۱) صفر

۱۲۷۰. جواب کلی معادله مثلثاتی $2\sin^2 2x - \cos 2x + 1 = 0$ کدام است؟ $4/3$ $2/2$

۱) صفر

 $2k\pi + \frac{\pi}{3}/4$ $2k\pi/3$ $k\pi + \frac{\pi}{3}/2$

۱) صفر

۱۲۷۱★. در معادله مثلثاتی $2\cos^2 x + \cos x = 1$ ، نقاط پایانی تمام جواب‌ها بر دایره مثلثاتی، رأس‌های کدام شکل هندسی است؟

(سراسری یاضنی خارج از کشتو)

۲) مثلث قائم‌الزاویه

۱) مثلث متساوی‌الاضلاع

۴) مستطیل

۳) ذوزنقه

(سراسری تجربی-۸۷)

۱۲۷۳. جواب کلی معادله مثلثاتی $2\sin(\pi - x) \cdot \cos(\frac{3\pi}{2} + x) + 3\cot x \cdot \sin(\pi + x) = 0$ کدام است؟ $2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}/4$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/3$ $2k\pi + \frac{2\pi}{3}/2$ $2k\pi + \frac{\pi}{3}/1$

(سراسری تجربی خارج از کشتو-۹۰)

۱۲۷۴★. جواب کلی معادله مثلثاتی $(\sin x - \tan x) \tan(\frac{3\pi}{2} - x) = \cos \frac{4\pi}{3}$ کدام است؟ $2k\pi \pm \frac{\pi}{2}/4$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/3$ $k\pi + \frac{\pi}{3}/2$ $k\pi - \frac{\pi}{6}/1$ ۱۲۷۵★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin^2 \frac{5\pi}{6} = \sin(\frac{\pi}{2} + x) \cos(-x)$ کدام است؟ $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/4$ $k\pi \pm \frac{\pi}{3}/3$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}/2$ $k\pi \pm \frac{\pi}{6}/1$

(سراسری تجربی)

۱۲۷۶. جواب کلی معادله مثلثاتی $(1 + \tan^2 x) \cos(\pi + 2x) = 2$ به کدام صورت است؟ $k\pi \pm \frac{\pi}{3}/4$ $k\pi \pm \frac{\pi}{4}/3$ $k\pi + \frac{\pi}{3}/2$ $k\pi \pm \frac{\pi}{6}/1$

(سراسری تجربی-۹۵)

 $k\pi - \frac{\pi}{3}/4$ ۱۲۷۷★. جواب کلی معادله مثلثاتی $2\sin^2 x + 3\cos x = 0$ کدام است؟ $2k\pi \pm \frac{5\pi}{6}/3$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/2$ $2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}/1$

(سراسری تجربی-۹۶)

 $k\pi \pm \frac{\pi}{6}/4$ ۱۲۷۸★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\cos 2x + 2\cos^2 x = 0$ کدام است؟ $k\pi \pm \frac{\pi}{3}/3$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/2$ $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}/1$

۱۲۷۹. معادله $\sin 2x + \sqrt{2} \cos x = 0$ در بازه $[-\pi, \pi]$ چند جواب دارد؟

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

(برگفته از کتاب درسی)

۱۲۸۰★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\cos 2x - 5 \cos x + 4 = 0$ کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$) $2k\pi$ (۴) $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۳) $2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۲) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۱)

(برگفته از کتاب درسی)

 $-\frac{5\pi}{8}$ (۴)۱۲۸۱. مجموع جواب‌های معادله $\cos 3x - \sin x = 0$ در بازه $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ کدام است؟ $-\frac{3\pi}{8}$ (۳) $-\frac{\pi}{2}$ (۲) $-\frac{\pi}{8}$ (۱)

(سراسری تجربی فارغ از کشیده) (۹۶)

 $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۴) $k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۳) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (۲) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$ (۱)

(سراسری تجربی) (۹۱)

۱۲۸۲★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\cos 3x + \cos x = 0$ ، با شرط $\cos x \neq 0$ کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۴) $2k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۳) $\frac{2k\pi}{3}$ (۲) $\frac{k\pi}{3}$ (۱)

(سراسری تجربی) (۹۶)

۱۲۸۳★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin^3 x - \cos^3 x = \sin(\frac{3\pi}{4} + x)$ به کدام صورت است؟ ($k \in \mathbb{Z}$) $k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۴) $k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۳) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۲) $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۱)

(سراسری ریاضی فارغ از کشیده) (۹۱)

۴) مثلث متساوی الساقین

۳) مثلث قائم الزاویه

۲) مستطیل

۱) مربع

(سراسری تجربی فارغ از کشیده) (۹۷)

 $\frac{(2k+1)\pi}{5}$ (۴) $k\pi + \frac{\pi}{5}$ (۳) $\frac{2k\pi}{5}$ (۲) $\frac{k\pi}{5}$ (۱)

(سراسری تجربی) (۹۷)

۱۲۸۷★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\tan x \tan 3x = 1$ کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$) $\frac{k\pi}{4} + \frac{\pi}{8}$ (۴) $\frac{k\pi}{2} + \frac{3\pi}{8}$ (۳) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (۲) $\frac{k\pi}{4}$ (۱)

(سراسری تجربی)

 $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۴)۱۲۸۸★. جواب کلی معادله مثلثاتی $2 \sin^3 x - \sin 2x = 1$ کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$) $k\pi - \frac{\pi}{8}$ (۳) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (۲) $\frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{8}$ (۱)

(سراسری ریاضی فارغ از کشیده)

 $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۴)۱۲۸۹. جواب کلی معادله مثلثاتی $2 \cos x (\cos x - \sin x) = 1$ به کدام صورت است؟ ($k \in \mathbb{Z}$) $k\pi - \frac{\pi}{8}$ (۳) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (۲) $\frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{8}$ (۱)

(سراسری تجربی) (۹۶)

 $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۴)۱۲۹۰★. جواب کلی معادله مثلثاتی $2 \cos^3 x + 2 \sin x \cos x = 1$ ، به کدام صورت است؟ ($k \in \mathbb{Z}$) $k\pi + \frac{\pi}{8}$ (۴) $k\pi - \frac{\pi}{8}$ (۳) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (۲) $\frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{8}$ (۱)

(سراسری ریاضی) (۸۶)

 $k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۴)۱۲۹۱★. جواب کلی معادله مثلثاتی $\frac{1 - \cos 2x}{\sin 2x} = \sqrt{3}$ به کدام صورت است؟ ($k \in \mathbb{Z}$) $k\pi + \frac{5\pi}{6}$ (۳) $2k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۲) $2k\pi + \frac{5\pi}{6}$ (۱)

تسهیت‌های V.I.P

۱۲۹۲. اگر $\cos 3x = \frac{m-1}{2}$ و $-\frac{\pi}{9} \leq x \leq \frac{\pi}{9}$ باشد، مقادیر m در کدام فاصله است؟

[۳, ۴] (۴)

[۲, ۳] (۳)

[۰, ۲] (۲)

[۱, ۲] (۱)

۱۲۹۳. حاصل عبارت $\frac{|\sin x - \cos x|}{2} + \frac{\sin x + \cos x}{2}$ به ازای $x \in [0, \frac{\pi}{4}]$ کدام است؟

 $\cos x - \sin x$ (۴) $\sin x + \cos x$ (۳) $\cos x$ (۲) $\sin x$ (۱)

۱۲۹۴. نمودار کدام تابع زیر در بازه $(0, 2\pi)$ ، ابتدا دارای مینیمم و سپس ماکزیمم است؟

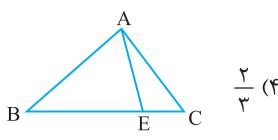
 $y = -\cos\left(\frac{\pi}{3} + x\right) - 1$ (۴) $y = 2\cos(-x) + 5$ (۳) $y = -3\cos x + 2$ (۲) $y = 2\sin x + 1$ (۱)

۱۲۹۵. در مثلث ABC $BC = 2\sqrt{3}$ و $AB = 6$ ، $\hat{A} = 30^\circ$ ، ABC می‌باشد. طول ضلع AC کدام است؟

 $4\sqrt{3}$ (۴) $3\sqrt{3}$ (۳) 3 (۲) 4 (۱)

۱۲۹۶. در مثلث ABC با معلوم بودن ضلع $AC = 3 + \sqrt{3}$ و زاویه‌های $\hat{C} = 45^\circ$ ، $\hat{B} = 60^\circ$ ، BC کدام است؟

(سازمانی ریاضی فارغ‌التحصیلی - ۹۳)

 $3\sqrt{2}$ (۴) $2\sqrt{3}$ (۳) 4 (۲) 3 (۱)

۱۲۹۷. در شکل مقابل اگر $\frac{S_{\triangle ABE}}{S_{\triangle ABC}} = \frac{5}{EC}$ باشد، نسبت $BE : EC$ کدام است؟

 $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{5}{6}$ (۱)

۱۲۹۸. اگر $\sin \theta - \cos \theta = \frac{y}{5}$ باشد، انتهای کمان مقابل به زاویه θ در کدام ناحیه دایره مثلثاتی قرار دارد؟

۴) چهارم

۳) سوم

۲) دوم

۱) اول

۱۲۹۹. نقطه $(1-a, b-a)$ روی دایره مثلثاتی واقع در ناحیه دوم قرار دارد. اگر $25\cos^2\theta - 9 = 0$ باشد، مقدار $\frac{b}{a}$ کدام است؟

 $2/5$ (۴) 2 (۳) $1/5$ (۲) 1 (۱)

۱۳۰۰. اگر $(\cos \alpha + \frac{1}{\sin \alpha})^2 + (\sin \alpha + \frac{1}{\cos \alpha})^2 = 3$ باشد، حاصل عبارت $\tan \alpha + \frac{1}{\tan \alpha}$ کدام است؟

 36 (۴) 16 (۳) 9 (۲) 25 (۱)

۱۳۰۱. اگر $\tan^2 x + \cot^2 x = b$ و $\tan^2 x + \cot^2 x = a$ باشند، چه رابطه‌ای بین a و b برقرار است؟

 $a^2 - b^2 = 2$ (۴) $a^2 - b^2 = 2$ (۳) $a^2 - b^2 = 2$ (۲) $a^2 + b^2 = 2$ (۱)

۱۳۰۲. اگر $a \sin^2 x + b \cos^2 x = a - b$ برابر کدام است؟

 $\frac{a^2 - b^2}{ab}$ (۴) $\frac{ab}{a+b}$ (۳) $a^2 + b^2$ (۲) $a + b$ (۱)

۱۳۰۳. بیشترین مقدار عبارت $\sin^2 x + \cos^2 x$ که در آن $x \in \mathbb{R}$ می‌باشد، چقدر است؟

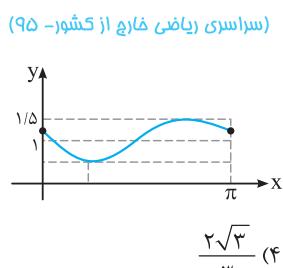
 $2\sqrt{2}$ (۴) 2 (۳) $\sqrt{2}$ (۲) 1 (۱)

۱۳۰۴. اگر $\frac{1}{\cos x} - \cos x = b^2$ و $\frac{1}{\sin x} - \sin x = a^2$ باشند، کدام رابطه درست است؟

 $a^2 b^2 (a^2 + b^2) = 1$ (۴) $ab(a^2 - b^2) = 1$ (۳) $ab(a^2 + b^2) = 1$ (۲) $a^2 b^2 (a^2 - b^2) = 1$ (۱)

۱۳۰۵. دوره تناوب تابع $f(x) = (-1)^{\frac{x}{2}} \cos(\pi x)$ کدام است؟

 4 (۴) 2 (۳) $1/2$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)



(س) سراسری (یافنی)

 $\cos^2 2a$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۴) $\frac{1}{16}$ (۴) $-2\sqrt{2}$ (۴)

(س) سراسری تجربی فارغ از کشیده- (۹۱)

 $k\pi - \frac{\pi}{6}$ (۴) $\frac{11\pi}{3}$ (۴)

(س) سراسری (یافنی فارغ از کشیده-) (۹۵)

 $2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$ (۴)

(س) سراسری تجربی فارغ از کشیده- (۹۱)

(س) سراسری (یافنی فارغ از کشیده-) (۹۳)

 $\frac{7\pi}{4}$ (۴) $\frac{3\pi}{2}$ (۳) π (۲) $\frac{\pi}{2}$ (۱)۱۳۰۷. شکل روبرو، قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = 1 + a \sin(bx - \frac{\pi}{6})$ است. $a + b$ کدام است؟

۱ (۲)

۲ (۴)

 $\frac{4\sqrt{3}}{3}$ (۳)

۱ (۲)

۴ (۱)

۱۳۰۸. حاصل $\frac{\cos x + \sin x}{\cos x - \sin x} + \frac{\cos x - \sin x}{\cos x + \sin x}$ به ازای $x = 15^\circ$ کدام است؟ $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{3}{2}$ (۳)۱۳۰۹. حاصل $\alpha = \frac{\pi}{24}$ به ازای $\sin^2(\frac{\pi}{4} + \alpha) \sin^2(\frac{\pi}{4} - \alpha)$ کدام است؟ $\frac{1}{16}(2 - \sqrt{3})$ (۳) $\frac{1}{16}(\sqrt{3} + 2)$ (۲) $2(\sqrt{5} - 1)$ (۱) $\cos 4a$ (۲) $\sin 4a$ (۱) $\sin^2 2a$ (۳) $\cos 4a$ (۲)۱۳۱۰. اگر $a + b = \frac{\pi}{4}$ باشد، حاصل $a \cos a \cos b \cos(\frac{\pi}{2} - a) \cos(\frac{\pi}{2} - b)$ کدام است؟ $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)۱۳۱۱. حاصل $\cos 36^\circ \cos 72^\circ$ کدام است؟

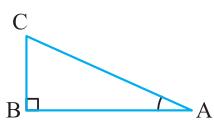
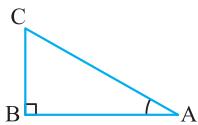
۱ (۳)

۲ (۲)

۱۳۱۲. حاصل عددی $\sin 1^\circ \cos 2^\circ \cos 4^\circ$ کدام است؟ $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)۱۳۱۳. حاصل $\tan^2 \alpha - \cot^2 \alpha$ به ازای $\alpha = \frac{\pi}{8}$ کدام است؟ $2\sqrt{2}$ (۲) $4\sqrt{2}$ (۱) $-4\sqrt{2}$ (۳) $2\sqrt{2}$ (۲) $4\sqrt{2}$ (۱) $\frac{2\tan x}{1 - \tan^2 x}$ $\sqrt{3}$ $\sqrt{3}$ $\sqrt{3}$ ۱۳۱۴. جواب کلی معادله مثلثاتی $(k \in \mathbb{Z})$ به کدام صورت است؟ $\frac{k\pi + \frac{\pi}{6}}{2}$ (۲) $\frac{k\pi + \frac{\pi}{6}}{2}$ (۱) $\frac{k\pi - \frac{\pi}{6}}{2}$ (۱) $k > 2$ (۳) $k \leq -1$ یا $k \geq 3$ (۲) $-1 < k < 3$ (۱)۱۳۱۵. اگر $k - 1$, آن‌گاه حدود $\tan x + \cot x = k - 1$, برای آن‌که معادله جواب داشته باشد، کدام است؟ $\frac{5\pi}{2}$ (۳) $\frac{9\pi}{4}$ (۲) $\frac{7\pi}{4}$ (۱) $\frac{9\pi}{4}$ (۲) $\frac{7\pi}{4}$ (۱) $\frac{7\pi}{4}$ (۱)

فصل ۱۰ مثلثات

قسمت اول: نسبت‌های مثلثاتی



$$\cot A = \frac{1}{\tan A}$$

تازه‌اند

در مثلث قائم‌الزاویه $\hat{B} = 90^\circ$, داریم:

$$\tan A = \frac{\text{طول ضلع مقابل به زاویه } A}{\text{طول ضلع مجاور به زاویه } A} = \frac{BC}{AB}$$

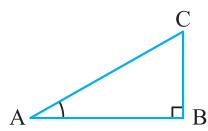
کتابخانه

در مثلث قائم‌الزاویه $\hat{B} = 90^\circ$, کتابخانه زاویه A را با $\cot A$ نشان می‌دهیم و داریم:

$$\cot A = \frac{\text{طول ضلع مجاور به زاویه } A}{\text{طول ضلع مقابل به زاویه } A} = \frac{AB}{BC}$$

نکته تازه‌اند و کتابخانه زاویه A در مثلث قائم‌الزاویه $\hat{B} = 90^\circ$, عکس یکدیگرند. یعنی:

سینوس و کسینوس



در مثلث قائم‌الزاویه ABC , نسبت طول ضلع مقابل به زاویه حاده A به طول وتر را سینوس زاویه A می‌نامیم و با $\sin A$ نشان می‌دهیم. به عبارت دیگر:

$$\sin A = \frac{\text{طول ضلع مقابل به زاویه } A}{\text{طول وتر}} = \frac{BC}{AC}$$

همچنین نسبت طول ضلع مجاور به زاویه حاده A به طول وتر را کسینوس زاویه A می‌نامیم و با $\cos A$ نشان می‌دهیم. به عبارت دیگر:

$$\cos A = \frac{\text{طول ضلع مجاور به زاویه } A}{\text{طول وتر}} = \frac{AB}{AC}$$

نکته در مثلث قائم‌الزاویه ABC با زاویه حاده A , $\tan A = \frac{\sin A}{\cos A}$ و $\cot A = \frac{\cos A}{\sin A}$ می‌باشد.

نسبت‌های مثلثاتی: در یک مثلث قائم‌الزاویه، نسبت‌های سینوس، کسینوس، تازه‌اند و کتابخانه را نسبت‌های مثلثاتی می‌نامیم.

نکته در مثلث قائم‌الزاویه $\hat{B} = 90^\circ$, چون دو زاویه A و C متمم یکدیگر هستند ($\hat{A} + \hat{C} = 90^\circ$), روابط زیر بین نسبت‌های مثلثاتی زاویه‌های A و C برقرار است:

$$\sin A = \cos C, \cos A = \sin C, \tan A = \cot C, \cot A = \tan C$$

تست: حاصل $\cos 15^\circ - \cos 20^\circ + \cos 80^\circ - \sin 75^\circ + \sin 70^\circ$ کدام است؟

$$\cos 35^\circ \quad (4)$$

$$\cos 20^\circ \quad (3)$$

$$\cos 15^\circ \quad (2)$$

$$\sin 10^\circ \quad (1)$$

پاسخ: 15° و 75° متمم یکدیگرند، بنابراین $\cos 15^\circ = \sin 75^\circ$ و همچنین 20° و 70° متمم یکدیگر می‌باشند، پس $\cos 20^\circ = \sin 70^\circ$.

همچنین 80° و 10° متمم یکدیگرند پس $\cos 80^\circ = \sin 10^\circ$. بنابراین داریم:

$$\cos 15^\circ - \cos 20^\circ + \cos 80^\circ - \sin 75^\circ + \sin 70^\circ = \cos 15^\circ - \cancel{\cos 20^\circ} + \sin 10^\circ - \cancel{\cos 15^\circ} + \cos 20^\circ = \sin 10^\circ \Rightarrow \text{گزینه (1) صحیح است.}$$

تست: در مثلث قائم‌الزاویه $\triangle ABC$ می‌باشد. حاصل $\tan C + \cos C$ کدام است؟

۱/۸ (۴)

۱/۶ (۳)

۱/۴ (۲)

۱/۲ (۱)

پاسخ: با توجه به فرض و شکل زیر، ابتدا طول اضلاع AC و BC را بدست می‌آوریم:



$$\tan C = \frac{AB}{AC} \Rightarrow \frac{4}{\lambda} = \frac{6}{AC} \Rightarrow AC = \frac{6 \times 4}{4} = \lambda$$

$$BC^2 = AB^2 + AC^2 = 4^2 + \lambda^2 = 16 + \lambda^2 = 36 + 64 = 100 \Rightarrow BC = 10$$

$$\sin C = \frac{AB}{BC} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5}, \cos C = \frac{AC}{BC} = \frac{\lambda}{10} = \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow \sin C + \cos C = \frac{2}{5} + \frac{4}{5} = \frac{6}{5} = 1.2 \Rightarrow \text{گزینه (۲) صحیح است.}$$

نسبت‌های مثلثاتی زوایای $30^\circ, 45^\circ, 60^\circ$

مقدار	30°	45°	60°
$\sin A$	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
$\cos A$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
$\tan A$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	۱	$\sqrt{3}$
$\cot A$	$\sqrt{3}$	۱	$\frac{\sqrt{3}}{3}$

تست: در مثلث قائم‌الزاویه $\triangle ABC$ می‌باشد. طول ارتفاع وارد بر وتر کدام است؟

۵۰۰۰ (۴)

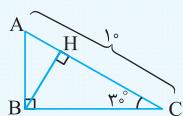
۵ (۳)

۵۰۰۰ (۲)

۵ (۱)

پاسخ: مطابق شکل، داریم:

$$\triangle ABC : \sin 30^\circ = \frac{AB}{AC} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{AB}{10} \Rightarrow AB = 5$$



بنابر قصیة فیثاغورس در مثلث ABC ، داریم:

$$BC^2 = AC^2 - AB^2 = 100 - 25 = 75 \Rightarrow BC = \sqrt{75} = \sqrt{25 \times 3} = 5\sqrt{3}$$

در مثلث قائم‌الزاویه $\triangle BHC$ ، داریم:

$$\sin 30^\circ = \frac{BH}{BC} \Rightarrow BH = BC \sin 30^\circ = 5\sqrt{3} \times \frac{1}{2} = \frac{5\sqrt{3}}{2}$$

پس گزینه (۴) صحیح است.

تست: حاصل عبارت $4 \cos 60^\circ + 2\sqrt{3} \tan 60^\circ - \cot 45^\circ$ کدام است؟

۱۱ (۴)

۹ (۳)

۷ (۲)

۴ (۱)

پاسخ: با قرار دادن مقدار نسبت‌های مثلثاتی که در جدول ذکر شد، حاصل عبارت را بدست می‌آوریم:

$$4 \cos 60^\circ + 2\sqrt{3} \tan 60^\circ - \cot 45^\circ = 4 \times \frac{1}{2} + 2\sqrt{3} \times \sqrt{3} = 2 + 6 = 8 \Rightarrow \text{گزینه (۲) صحیح است.}$$

$$(\sin \alpha)^n = \underbrace{\sin \alpha \times \dots \times \sin \alpha}_n = \sin^n \alpha$$

قرارداد: اگر n یک عدد طبیعی باشد، آنگاه:

$$(\cos \alpha)^n = \cos^n \alpha, (\tan \alpha)^n = \tan^n \alpha, (\cot \alpha)^n = \cot^n \alpha$$

به همین ترتیب می‌نویسیم:

تست: شخصی در فاصله ۶۰ متری از یک برج مخابراتی ایستاده است و بلندترین نقطه برج را با زاویه 50° درجه می‌بیند. اگر فاصله عمودی

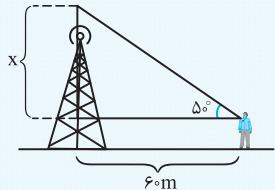
چشم این شخص تا زمین $1/5$ متر باشد، ارتفاع برج با فرض $\tan 50^\circ = 1/2$ چند متر است؟

۷۶/۵ (۴)

۶۹/۵ (۳)

۷۳/۵ (۲)

۷۲ (۱)



پاسخ: با توجه به توضیحات مسئله، می‌توانیم شکل مقابل را درنظر بگیریم. طبق تعریف تانژانت، داریم:

$$\tan 50^\circ = \frac{x}{60} \Rightarrow x = 1/2 \times 60 = 72$$

از طرفی فاصله چشم شخص تا زمین $1/5$ متر است، پس ارتفاع برج مخابراتی تا زمین $72 + 1/5 = 73/5$ متر می‌باشد. بنابراین گزینه (۲) صحیح است.

محاسبه مساحت مثلث با داشتن اندازه دو ضلع و معلوم بودن زاویه بین آنها

$$S = \frac{1}{2} AB \times AC \times \sin A$$

نکته اگر مساحت مثلث ABC برابر S باشد، آن‌گاه:

نکته اگر d و d' طول قطرهای یک چهارضلعی و α زاویه حاده بین دو قطر باشد، آن‌گاه مساحت چهارضلعی برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} \times d \times d' \times \sin \alpha$$

تست: در شکل مقابل، طول قطرها برابر ۸ و ۱۲ است. مساحت این چهارضلعی چند واحد سطح می‌باشد؟

۳۵\sqrt{2} (۲)

۱۸\sqrt{3} (۱)

۲۵\sqrt{2} (۴)

۲۴\sqrt{3} (۳)

پاسخ: با توجه به شکل، زاویه حاده بین دو قطر چهارضلعی برابر 60° است. پس مساحت چهارضلعی که طول قطرهای آن ۸ و ۱۲ و زاویه بین

آنها 60° باشد، برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} \times 8 \times 12 \times \sin 60^\circ = \frac{1}{2} \times 12 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 24\sqrt{3}$$

گزینه (۳) صحیح است. $\Rightarrow 24\sqrt{3}$

نکته مساحت ششضلعی منتظم به ضلع a برابر $\frac{3\sqrt{3}}{2} a^2$ است.

به عنوان مثال، مساحت ششضلعی منتظم به ضلع ۴ برابر $\frac{3\sqrt{3}}{2} \times 4^2 = 24\sqrt{3}$ است.

دریافت برنامه ریزی و مثاواره
از مثاواران رتبه برتر

موکنکوری آیدی نوین

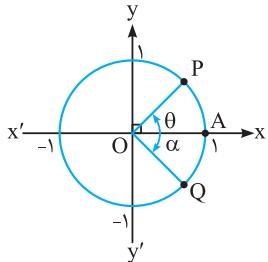
۰۲۱ ۲۸۴۲۵۴



۱۰ فصل مثلثات

قسمت دوم: دایرهٔ مثلثاتی

دایرهٔ مثلثاتی

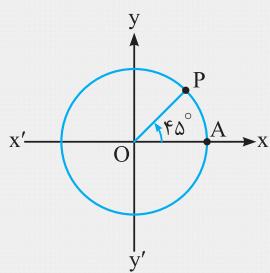


می‌توان از دایرهٔ مثلثاتی برای بیان مکان، زمان و توصیف بسیاری از حرکت‌ها همانند چرخش، حرکت دورانی، حرکت دوره‌ای، حرکت تناوبی و حرکت‌های رفت و برگشتی در یک مسیر مشخص استفاده کرد، مانند سیستم رادارها. در دستگاه محورهای مختصات، دایره‌ای به مرکز O (مبدأ مختصات) و شعاع واحد در نظر می‌گیریم. نقطه A (محل تلاقی دایره با محور x ها) را بعنوان مبدأ حرکت در نظر می‌گیریم. اگر با حرکت در خلاف جهت عقربه‌های ساعت به نقطه‌ای مانند P مثبت است و چنان‌چه با حرکت در جهت عقربه‌های ساعت به نقطه‌ای مانند Q برسیم، زاویه AOQ منفی است. چنین دایره‌ای را دایرهٔ مثلثاتی می‌نامیم.

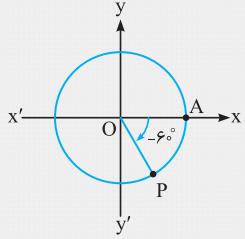
نکته جهت حرکت مثبت در دایرهٔ مثلثاتی، خلاف جهت حرکت عقربه‌های ساعت است.

مثال: روی دایرهٔ مثلثاتی، هر یک از زاویه‌های 45° و -60° را نشان دهید.

پاسخ: از نقطه A در خلاف جهت عقربه‌های ساعت روی دایرهٔ مثلثاتی تا نقطه P حرکت می‌کنیم به طوری که اندازه زاویه AOP برابر 45° شود.

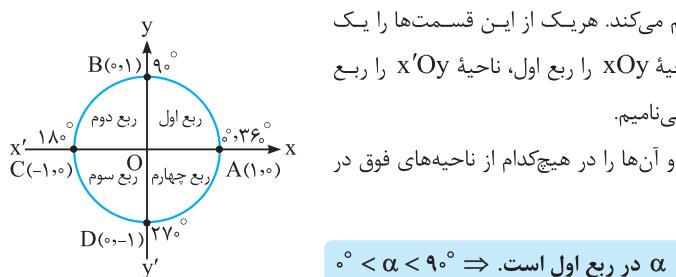


از نقطه A و در جهت حرکت عقربه‌های ساعت روی دایرهٔ مثلثاتی تا نقطه P حرکت می‌کنیم، به طوری که اندازه زاویه AOP برابر 60° شود. چون حرکت در جهت عقربه‌های ساعت است، اندازه زاویه را با عددی منفی نشان می‌دهیم.



نکته برای مشخص کردن زاویه θ روی دایرهٔ مثلثاتی باید OA را به اندازه θ حول مبدأ مختصات دوران دهیم. اگر اندازه θ عددی مثبت باشد، آن‌گاه دوران در خلاف جهت حرکت عقربه‌های ساعت و اگر اندازه θ عددی منفی باشد، آن‌گاه دوران در جهت حرکت عقربه‌های ساعت می‌باشد.

دو محور عمود بر هم $x'Ox$ و $y'Oy$ صفحه را به چهار قسمت تقسیم می‌کند. هریک از این قسمت‌ها را یک ناحیه یا یک ربع مثلثاتی می‌نامیم. با توجه به جهت دایرهٔ مثلثاتی، ناحیه xOy را ربع اول، ناحیه $x'oy$ را ربع دوم، ناحیه $x'oy'$ را ربع سوم و ناحیه xoy' را ربع چهارم مثلثاتی می‌نامیم. هم‌چنین زاویه‌های $0^\circ, 90^\circ, 180^\circ, 270^\circ$ و 360° زوایای مرزی هستند و آن‌ها را در هیچ‌کدام از ناحیه‌های فوق در نظر نمی‌گیریم. بنابراین اگر α یک زاویه دلخواه باشد، آن‌گاه داریم:

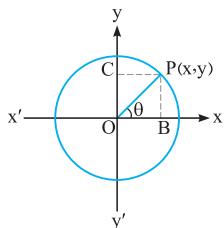


$$\text{در ربع اول است. } \alpha \Rightarrow 0^\circ < \alpha < 90^\circ$$

$$\text{در ربع سوم است. } \alpha \Rightarrow 180^\circ < \alpha < 270^\circ$$

$$\text{در ربع دوم است. } \alpha \Rightarrow 90^\circ < \alpha < 180^\circ$$

$$\text{در ربع چهارم است. } \alpha \Rightarrow 270^\circ < \alpha < 360^\circ$$



نسبت‌های مثلثاتی در دایره مثلثاتی

فرض کنیم $P(x, y)$ نقطه دلخواهی روی دایره مثلثاتی و θ زاویه بین پاره خط OP با محور Ox باشد. داریم:

$$\sin \theta = \frac{\text{طول ضلع مقابل به زاویه } \theta}{\text{طول وتر}} = \frac{PB}{1} = PB = OC = y \Rightarrow \sin \theta = y$$

در واقع مقدار $\sin \theta$ با عرض نقطه P (یعنی y) برابر است.

محور سینوس‌ها: اگر (x, y) نقطه دلخواهی روی دایره مثلثاتی و θ زاویه بین پاره خط OP و جهت مثبت محور x باشد، همان‌طور که دیدید، عرض نقطه P برابر است. بنابراین با تغییرات θ ، مقادیر $\sin \theta$ روی محور Oy تغییر می‌کند. به همین دلیل به محور Oy ، محور سینوس‌ها گفته می‌شود.

نکته با توجه به این که شعاع دایره مثلثاتی برابر یک می‌باشد و $y = \sin \theta$ است، داریم:
بنابراین بیشترین مقدار $\sin \theta$ برابر ۱ و کمترین مقدار آن -۱ می‌باشد.

بنابر تعريف نسبت مثلثاتی کسینوس در مثلث قائم‌الزاویه OPB شکل قبل، داریم:

$$\cos \theta = \frac{\text{طول ضلع مجاور به زاویه } \theta}{\text{طول وتر}} = \frac{OB}{1} = OB = x \Rightarrow \cos \theta = x$$

در واقع مقدار $\cos \theta$ با طول نقطه P (یعنی x) برابر است.

محور کسینوس‌ها: اگر (x, y) نقطه دلخواهی روی دایره مثلثاتی و θ زاویه بین پاره خط OP و جهت مثبت محور x باشد، همان‌طور که دیدید، با طول نقطه P برابر است. بنابراین با تغییرات θ ، مقادیر $\cos \theta$ روی محور Ox تغییر می‌کند. لذا به محور Ox محور کسینوس‌ها گفته می‌شود.

نکته با فرض (x, y) روی دایره مثلثاتی، داریم:
بنابراین بیشترین مقدار $\cos \theta$ برابر ۱ و کمترین مقدار آن برابر -۱ می‌باشد.

تست: اگر $\cos \theta = 5 - 2m$ باشد، حدود تغییرات m کدام است؟

$$2 \leq m \leq 3 \quad (4)$$

$$2 \leq m \leq 4 \quad (3)$$

$$-1 \leq m \leq 3 \quad (2)$$

$$-3 \leq m \leq 2 \quad (1)$$

پاسخ: از نامساوی $1 \leq \cos \theta \leq -1$ ، داریم $1 \leq 5 - 2m \leq -1$. با حل نامعادله، حدود m را مشخص می‌کنیم:

$$-1 \leq 5 - 2m \leq 1 \xrightarrow{-5} -6 \leq -2m \leq -4 \xrightarrow{\div(-2)} 2 \leq m \leq 3$$

(در تقسیم بر عدد منفی، جهت نامساوی عوض می‌شود). بنابراین گزینه (4) صحیح است.

نکته اگر نقطه $P(x, y)$ روی دایره مثلثاتی باشد و θ زاویه بین پاره خط OP با محور Ox باشد، آن‌گاه:

$$x = \cos \theta, y = \sin \theta \Rightarrow P(x, y) = (\cos \theta, \sin \theta), x^2 + y^2 = 1 \Rightarrow \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

نکته در مثلث قائم‌الزاویه OPB ، نسبت‌های مثلثاتی تانژانت و کتانژانت زاویه θ به صورت زیر تعريف می‌شوند:

$$\tan \theta = \frac{\text{طول ضلع مقابل به زاویه } \theta}{\text{طول ضلع مجاور به زاویه } \theta} = \frac{y}{x}, \quad \cot \theta = \frac{1}{\tan \theta} = \frac{x}{y}$$

تست: نقطه P به طول $\frac{1}{3}$ روی دایره مثلثاتی و در ناحیه چهارم قرار دارد. اگر θ زاویه بین پاره خط OP و محور Ox باشد، نسبت مثلثاتی $\tan \theta$ کدام است؟

$$-\frac{1}{3} \quad (4)$$

$$-\frac{2}{3} \quad (3)$$

$$-\sqrt{2} \quad (2)$$

$$-\sqrt{2} \quad (1)$$

پاسخ: فرض کنیم عرض نقطه P ، y باشد. نقطه $(\frac{1}{3}, y)$ روی دایره مثلثاتی واقع است. پس:

$$(\frac{1}{3})^2 + y^2 = 1 \Rightarrow \frac{1}{9} + y^2 = 1 \Rightarrow y^2 = 1 - \frac{1}{9} = \frac{8}{9} \Rightarrow y = \pm \sqrt{\frac{8}{9}} = \pm \frac{\sqrt{8}}{3} = \pm \frac{2\sqrt{2}}{3}$$

در ناحیه چهارم y عددی منفی است، بنابراین $y = -\frac{2\sqrt{2}}{3}$ قابل قبول است و در نتیجه:

$$P(x, y) = \left(\frac{1}{3}, -\frac{2\sqrt{2}}{3} \right) = (\cos \theta, \sin \theta)$$

$$\Rightarrow \cos \theta = \frac{1}{3}, \quad \sin \theta = -\frac{2\sqrt{2}}{3} \Rightarrow \tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{-\frac{2\sqrt{2}}{3}}{\frac{1}{3}} = -2\sqrt{2} \Rightarrow \text{گزینه (2) صحیح است.}$$

در جدول زیر، نسبت‌های مثلثاتی $0^\circ, 90^\circ, 180^\circ$ و $270^\circ, 360^\circ$ آورده شده است که باید آن‌ها را به خاطر بسپارید.

مقدار	0°	90°	180°	270°	360°
$\sin \theta$	+	1	0	-1	0
$\cos \theta$	1	0	-1	0	1
$\tan \theta$	0	تعريف نشده	0	تعريف نشده	0
$\cot \theta$	تعريف نشده	0	تعريف نشده	0	تعريف نشده

تست: حاصل $3\sin 270^\circ + 2\cos 360^\circ - \tan 0^\circ + \cos 180^\circ$ کدام است؟

۲ (۴)

۱ (۳)

-۱ (۲)

-۲ (۱)

$$3\sin 270^\circ + 2\cos 360^\circ - \tan 0^\circ + \cos 180^\circ = 3 \times (-1) + 2(1) - 0 + (-1) = -3 + 2 - 1 = -2 \Rightarrow \text{گزینه (۱) صحیح است.}$$

پاسخ:

علامت نسبت‌های مثلثاتی در چهار ناحیه دایره مثلثاتی

۱- علامت نسبت‌های مثلثاتی در ربع اول

فرض کنیم $P(x, y)$ نقطه‌ای روی دایره مثلثاتی و در ربع اول باشد. در ربع اول $x > 0$ و $y > 0$ است پس:

$$\cos \theta = x > 0, \quad \sin \theta = y > 0, \quad \tan \theta = \frac{y}{x} > 0, \quad \cot \theta = \frac{x}{y} > 0$$

بنابراین در ربع اول هر چهار نسبت مثلثاتی مثبت می‌باشند.

۲- علامت نسبت‌های مثلثاتی در ربع دوم

فرض کنیم $P(x, y)$ نقطه‌ای روی دایره مثلثاتی و در ربع دوم باشد. در ربع دوم $x < 0$ و $y > 0$ می‌باشد، بنابراین:

$$\cos \theta = x < 0, \quad \sin \theta = y > 0, \quad \tan \theta = \frac{y}{x} < 0, \quad \cot \theta = \frac{x}{y} < 0$$

پس در ربع دوم، سینوس مثبت و بقیه نسبت‌های مثلثاتی منفی‌اند.

۳- علامت نسبت‌های مثلثاتی در ربع سوم

فرض کنیم $P(x, y)$ نقطه‌ای روی دایره مثلثاتی و در ربع سوم باشد. در ربع سوم $x < 0$ و $y < 0$ است، پس:

$$\cos \theta = x < 0, \quad \sin \theta = y < 0, \quad \tan \theta = \frac{y}{x} > 0, \quad \cot \theta = \frac{x}{y} < 0$$

بنابراین در ربع سوم، سینوس و کسینوس منفی و تانزانیت و کتانزانیت مثبت می‌باشند.

۴- علامت نسبت‌های مثلثاتی در ربع چهارم

فرض کنیم $P(x, y)$ نقطه‌ای روی دایره مثلثاتی و در ربع چهارم باشد. در ربع چهارم $x > 0$ و $y < 0$ است، پس:

$$\cos \theta = x > 0, \quad \sin \theta = y < 0, \quad \tan \theta = \frac{y}{x} < 0, \quad \cot \theta = \frac{x}{y} > 0$$

بنابراین در ربع چهارم، کسینوس مثبت و بقیه نسبت‌های مثلثاتی منفی‌اند.

نکته با توجه به علامت‌های x و y در چهار ربع و همچنین تعریف نسبت‌های مثلثاتی بر حسب x و y ، جدول زیر را می‌توان برای علامت

نسبت‌های مثلثاتی در نظر گرفت:

مقدار	ربيع اول $x, y > 0$	ربيع دوم $x < 0, y > 0$	ربيع سوم $x < 0, y < 0$	ربيع چهارم $x > 0, y < 0$
$\sin \theta$	+	+	-	-
$\cos \theta$	+	-	-	+
$\tan \theta$	+	-	+	-
$\cot \theta$	+	-	+	-

تست: علامت نسبت‌های مثلثاتی $\tan 28^\circ$ و $\cot(-100^\circ)$ به ترتیب از راست به چپ چگونه است؟

۴) منفی - منفی

۳) منفی - مثبت

۲) مثبت - منفی

پاسخ: ابتدا باید ناحیه‌ای را که هر زاویه در آن قرار می‌گیرد مشخص کرده و سپس با توجه به آن، علامت نسبت مثلثاتی را تعیین کنیم.

$$270^\circ < 280^\circ < 360^\circ \rightarrow \tan 280^\circ < 0$$

با 100° درجه حرکت در جهت عقربه‌های ساعت، زاویه -100° در ناحیه سوم دایره مثلثاتی قرار می‌گیرد. پس:

بنابراین گزینه (۳) صحیح است.

تست: اگر $\sin^2 \theta \times \tan \theta > 0$ و $\cot \theta \times \cos \theta > 0$ باشد، انتهای کمان θ در کدام ناحیه قرار دارد؟

۴) چهارم

۳) سوم

۲) دوم

پاسخ: برای آن‌که $\cot \theta \times \cos \theta > 0$ برقرار باشد، باید دو نسبت مثلثاتی $\cot \theta$ و $\cos \theta$ هم علامت باشند، پس انتهای کمان θ در یکی از دو

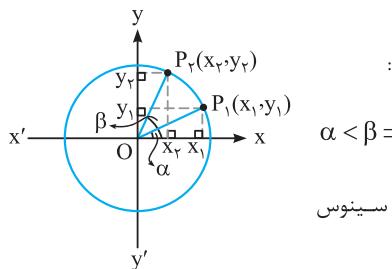
ناحیه اول یا دوم قرار می‌گیرد.

همچنین در عبارت $\sin^2 \theta \times \tan \theta$ همواره بزرگتر یا مساوی صفر است و در نتیجه $\tan \theta$ باید مثبت باشد. θ در نواحی اول و سوم مثبت است.

از اشتراک ناحیه‌های θ در دو شرط، نتیجه می‌شود که انتهای کمان θ در ناحیه اول قرار دارد. بنابراین گزینه (۱) صحیح است.

تغییرات سینوس و کسینوس در نواحی چهارگانه

(۱) ناحیه اول



فرض کنیم α و β دو زاویه در ناحیه اول باشند که $\beta < \alpha$ ، در این صورت مطابق دایره مثلثاتی مقابله داریم:

$$\alpha < \beta \Rightarrow \begin{cases} x_1 > x_2 \Rightarrow \cos \alpha = x_1 > x_2 = \cos \beta \\ y_1 < y_2 \Rightarrow \sin \alpha = y_1 < y_2 = \sin \beta \end{cases}$$

بنابراین در ناحیه اول سینوس افزایش و مقدار کسینوس کاهش می‌یابد. به عبارت دیگر در ناحیه اول سینوس صعودی و کسینوس نزولی است.

تست: اگر $\sin 2\alpha = \frac{m-1}{3}$ و $15^\circ \leq \alpha \leq 45^\circ$ باشد، حدود m کدام است؟

۴) $\frac{5}{2} \leq m \leq 4$

۳) $\frac{3}{2} \leq m \leq 2$

۲) $2 \leq m \leq 4$

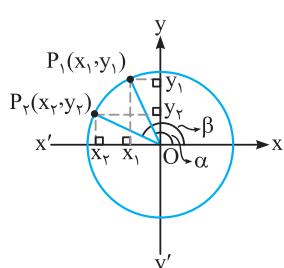
۱) $-2 \leq m \leq 10$

$$15^\circ \leq \alpha \leq 45^\circ \rightarrow 30^\circ \leq 2\alpha \leq 90^\circ$$

در ناحیه اول با افزایش زاویه، مقدار سینوس آن نیز بیشتر می‌شود. با توجه به این که $\sin 90^\circ = 1$ و $\sin 30^\circ = \frac{1}{2}$ می‌باشد، داریم:

$$\sin 30^\circ \leq \sin 2\alpha \leq \sin 90^\circ \Rightarrow \frac{1}{2} \leq \frac{m-1}{3} \leq 1 \rightarrow \frac{3}{2} \leq m - 1 \leq 3 \rightarrow \frac{5}{2} \leq m \leq 4 \Rightarrow \text{گزینه (۴) صحیح است.}$$

پاسخ:



فرض کنیم α و β دو زاویه در ناحیه دوم باشند به طوری که $\beta < \alpha$ ، در این صورت با درنظر گرفتن دایره مثلثاتی مقابله، داریم:

$$\alpha < \beta \Rightarrow \begin{cases} x_1 > x_2 \Rightarrow \cos \alpha = x_1 > x_2 = \cos \beta \\ y_1 > y_2 \Rightarrow \sin \alpha = y_1 > y_2 = \sin \beta \end{cases}$$

بنابراین در ناحیه دوم با زیاد شدن اندازه زاویه، مقدار سینوس و کسینوس هر دو کاهش می‌یابند. به عبارت دیگر در ناحیه دوم سینوس و کسینوس هر دو نزولی هستند.

همانند ناحیه‌های اول و دوم و با درنظر گرفتن دایره مثلثاتی می‌توان برای ناحیه‌های سوم و چهارم قاعده‌های زیر را بیان کرد:

(۲) ناحیه سوم

در ناحیه سوم با زیاد شدن اندازه زاویه، مقدار کسینوس افزایش و مقدار سینوس کاهش می‌یابد. به عبارت دیگر در ناحیه سوم کسینوس صعودی و سینوس نزولی است.

(۳) ناحیه چهارم

در ناحیه چهارم با زیاد شدن اندازه زاویه، مقدار سینوس و کسینوس افزایش می‌یابد. به عبارت دیگر در ناحیه چهارم سینوس و کسینوس صعودی هستند.

تست: کدام گزینه نادرست است؟

$\cos 110^\circ > \cos 100^\circ \quad (4)$

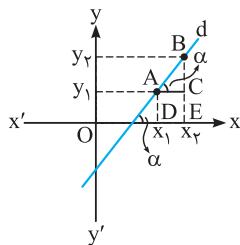
$\sin 70^\circ > \sin 20^\circ \quad (3)$

$\cos 20^\circ > \cos 50^\circ \quad (2)$

$\sin 40^\circ < \sin 70^\circ \quad (1)$

پاسخ: در ناحیه اول با افزایش زاویه، سینوس افزایش می‌باید، پس $\sin 70^\circ < \sin 40^\circ$. همچنین در ناحیه اول با افزایش زاویه، کسینوس کاهش می‌باید، بنابراین $\cos 50^\circ < \cos 20^\circ$.

در ناحیه اول است، پس $\sin 70^\circ$ عددی مثبت است ولی چون $\theta = 200^\circ$ در ربع سوم قرار دارد، بنابراین $\sin 200^\circ$ عددی منفی می‌باشد و در نتیجه نامساوی $\sin 200^\circ > \sin 70^\circ$ برقرار است. در ناحیه دوم، با افزایش زاویه کسینوس کاهش می‌باید، پس $\cos 110^\circ < \cos 100^\circ$. بنابراین گزینه (4) صحیح است.

رابطه شبیه خط با تانژانت زاویه

خط d در شکل مقابل را در نظر بگیرید. می‌دانیم اگر A و B دو نقطه از خط d باشند، آن‌گاه شبیه خط d به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\frac{\text{تفاضل عرض‌ها}}{\text{تفاضل طول‌ها}} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \text{شیب خط} \quad (1)$$

حال اگر از A بر BE عمودی رسم کنیم که آن را در نقطه C قطع کند، زاویه BAC برابر α خواهد بود و داریم:

$$\tan \alpha = \frac{BC}{AC} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} \quad (2)$$

اکنون از روابط (1) و (2) می‌توان نتیجه گرفت که:

$y - y_1 = m(x - x_1) \quad ; \quad 0^\circ \leq \alpha \leq 180^\circ$

نکته اگر α زاویه خط با جهت مثبت محور x ها باشد، آن‌گاه:

تست: اگر α زاویه‌ای باشد که خط به معادله $4 - 2x = y$ با جهت مثبت محور افقی می‌سازد، مقدار نسبت مثلثاتی $\cos \alpha$ کدام است؟

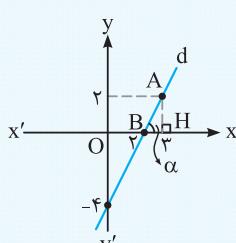
$\frac{2}{5} \quad (4)$

$\frac{1}{5} \quad (3)$

$\frac{2\sqrt{5}}{5} \quad (2)$

$\frac{\sqrt{5}}{5} \quad (1)$

پاسخ: شبیه خط $4 - 2x = y$ است. از طرفی شبیه خط با $\tan \alpha$ برابر است، پس داریم $\tan \alpha = 2$



با مشخص کردن دو نقطه دلخواه (20° و -40°) خط را رسم می‌کنیم. نقطه $A(3, 2)$ را روی خط در نظر گرفته و بر محور x ها عمود رسم می‌کنیم، داریم:

$$AB^2 = AH^2 + BH^2 = 2^2 + 1^2 = 5 \Rightarrow AB = \sqrt{5}$$

$$\Rightarrow \cos \alpha = \frac{BH}{AB} = \frac{1}{\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{5}}{5}$$

گزینه (1) صحیح است.

$y - y_1 = m(x - x_1)$

نکته معادله خطی که از نقطه (x_1, y_1) بگذرد و شیب آن m باشد، به صورت مقابل است:

واحدهای اندازه‌گیری زاویه

درجه: اگر محیط دایره‌ای را به 360° کمان مساوی تقسیم کنیم، اندازه زاویه مرکزی روبه‌روی هر کدام از این کمان‌ها 1 درجه است. یک درجه را به صورت ${}^{\circ}$ نمایش می‌دهیم.

واحد دیگری برای اندازه‌گیری زاویه وجود دارد که رادیان نام دارد.

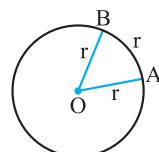
رادیان

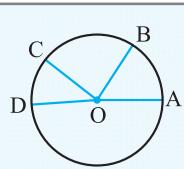
دایره‌ای به شعاع r و مرکز O در نظر بگیرید. دو نقطه A و B را روی این دایره طوری مشخص کنید که طول \widehat{AB} برابر اندازه شعاع دایره، یعنی r شود.

اگر A و B را به مرکز دایره (نقطه O) وصل کنیم، آن‌گاه زاویه AOB را یک رادیان می‌گوییم.

اندازه این زاویه بر حسب درجه، تقریباً برابر $57^\circ/3^\circ = 57/3^\circ$ می‌باشد. بنابراین $1^\circ = 57/3^\circ$ رادیان =

رادیان: 1 رادیان برابر است با اندازه زاویه مرکزی در یک دایره به شعاع r که طول کمان روبه‌روی آن برابر با r است.





تست: در شکل مقابل، O مرکز دایره و اندازه شعاع دایره برابر r می‌باشد. اگر $r = \frac{5}{2}$ باشد، $\widehat{BC} = \frac{3}{2} \widehat{AB}$ باشد.

(برگرفته از کتاب درس)

$$\frac{7}{2} (4)$$

$$3 (3)$$

اندازه زاویه AOC بر حسب رادیان کدام است؟

$$\frac{5}{2} (2)$$

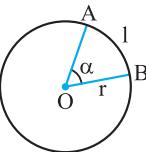
$$2 (1)$$

$$\widehat{BC} = \frac{3}{2} \widehat{AB} = \frac{3}{2} r$$

پاسخ : اندازه کمان‌های BC و CD را بر حسب r به دست می‌آوریم:

در دایره به شعاع r ، اگر طول \widehat{AB} برابر r باشد، آنگاه اندازه زاویه AOB برابر 1 رادیان است. داریم:

$$\widehat{AC} = \widehat{AB} + \widehat{BC} = r + \frac{3}{2} r = \frac{5}{2} r \Rightarrow \text{اندازه زاویه } AOC \text{ برابر } \frac{5}{2} \text{ رادیان است.}$$



اندازه یک زاویه مرکزی بر حسب رادیان: نسبت طول کمان روبه‌روی یک زاویه مرکزی به اندازه شعاع دایره، اندازه آن زاویه بر حسب رادیان می‌باشد.

اگر l طول کمان روبه‌روی زاویه، r شعاع دایره و α اندازه زاویه بر حسب رادیان باشد، آنگاه:

$$\alpha = \frac{\text{طول کمان روبه‌روی زاویه}}{\text{شعاع دایره}} = \frac{l}{r} \Rightarrow l = \alpha r$$

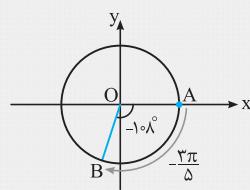
تذکر : در فرمول $l = \alpha r$ ، l و r هموارد هستند.

$$R = \frac{\pi}{18^\circ} D \quad , \quad D = \frac{18^\circ}{\pi} R$$

نکته : اگر D اندازه زاویه α بر حسب درجه و R اندازه زاویه α بر حسب رادیان باشد، آنگاه:

از رابطه اخیر برای تبدیل درجه به رادیان و بر عکس استفاده می‌کنیم.

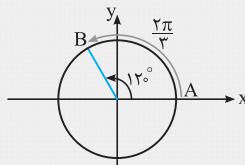
مثال: زاویه -108° را به رادیان و زاویه $\frac{2\pi}{3}$ رادیان را به درجه تبدیل کنید و هر دو زاویه را روی دایره مثلثاتی نشان دهید. (برگرفته از کتاب درس)



$$D = -108^\circ \Rightarrow R = \frac{\pi}{18^\circ} \times (-108^\circ) = -\frac{3\pi}{5}$$

پاسخ : با توجه به رابطه $R = \frac{\pi}{18^\circ} D$ ، داریم:

نمایش این زاویه روی دایره مثلثاتی به صورت روبه‌رو است: توجه کنید برای نمایش زاویه با اندازه منفی باید از نقطه A در خلاف جهت مثلثاتی حرکت کرد.



$$R = \frac{2\pi}{3} \Rightarrow D = \frac{\frac{2\pi}{3} \times 18^\circ}{\pi} = 12^\circ \quad , \quad D = \frac{18^\circ R}{\pi}$$

تست: در دایره‌ای به شعاع 4 متر، توسط زاویه α ، کمانی به طول 5 متر ایجاد می‌شود. با فرض $\pi = 3$ ، اندازه α بر حسب درجه کدام است؟

$$81 (4)$$

$$75 (3)$$

$$72 (2)$$

$$68 (1)$$

پاسخ : طبق فرض $\pi = 3$ و $r = 5$ می‌باشد. بنابراین اندازه α بر حسب رادیان برابر است با:

$$\alpha = \frac{l}{r} = \frac{5}{4} \Rightarrow D = \frac{R \times 18^\circ}{\pi} = \frac{\frac{5}{4} \times 18^\circ}{\pi} = \frac{5}{4} \times \frac{18^\circ}{\pi}$$

$$6^\circ$$

$$25$$

$$75$$

$$2$$

$$1$$

گزینه (۳) صحیح است.

$\Rightarrow 75$

نکته مهم : برای تبدیل راحت‌تر رادیان به درجه، می‌توان با قرار دادن 180° به جای π این کار را انجام داد. به عنوان مثال، اگر اندازه زاویه‌ای بر

حسب رادیان $\frac{\pi}{6}$ باشد، اندازه این زاویه بر حسب درجه برابر $-\frac{180^\circ}{6} = -30^\circ$ می‌باشد.



تست: در ساعت $1:30$ اندازه زاویه‌ای که عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار می‌سازند، بر حسب رادیان کدام است؟

$$\frac{5\pi}{6} (4)$$

$$\frac{7\pi}{9} (3)$$

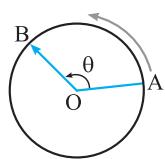
$$\frac{3\pi}{4} (2)$$

$$\frac{2\pi}{3} (1)$$

پاسخ : ابتدا زاویه مورد نظر را بر حسب درجه به دست می‌آوریم.

در ساعت $1:30$ ، زاویه بین دو عقربه بر حسب دقیقه برابر $270^\circ = 4 \times 60' = 30' + 30'$ می‌باشد، از طرفی کل ساعت به $720' = 12 \times 60'$ تقسیم می‌شود. بنابراین:

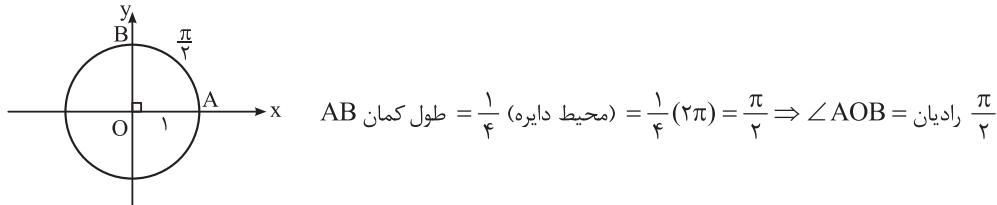
$$\text{گزینه (۲) صحیح است.} \Rightarrow \frac{220'}{720'} \times 360^\circ = \frac{3}{8} \times 360^\circ = 135^\circ \Rightarrow R = \frac{\pi}{180^\circ} \times 135^\circ = \frac{3\pi}{4}$$



نکته اگر متحركی از نقطه A روی دایرهٔ مثلثاتی در جهت مثبت حرکت کند و به مکان B برسد، مسافت طی شدهٔ توسط متحرك، اندازهٔ زاویهٔ دوران پاره خط OA حول O بر حسب رادیان می‌باشد.

تذکر اگر حرکت در جهت منفی باشد، همین مسافت طی شده را با علامت منفی نشان می‌دهیم.

به عنوان مثال، اگر از نقطه A روی دایرهٔ مثلثاتی به اندازه 90° ، در جهت مثلثاتی بچرخیم و به نقطه B برسیم، $\frac{1}{4}$ محیط دایره را طی کردیم. بنابراین:



چون محیط دایره دارای واحد طولی (سانتی‌متر، متر و ...) است، طول کمان روبروی هر زاویهٔ مرکزی نیز بر حسب واحد طولی بیان می‌شود.

در جدول زیر مقادیر نسبت‌های مثلثاتی برخی از زوایای خاص مشخص شده است. اندازهٔ این زوایا با استفاده از رابطه $\frac{D}{180^\circ} = \frac{R}{\pi}$ به یکدیگر قابل تبدیل‌اند.

نسبت مثلثاتی \ θ	${}^\circ$	30° یا $\frac{\pi}{6}$	45° یا $\frac{\pi}{4}$	60° یا $\frac{\pi}{3}$	90° یا $\frac{\pi}{2}$	180° یا π	270° یا $\frac{3\pi}{2}$	360° یا 2π
$\sin \theta$	${}^\circ$	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	۱	${}^\circ$	-۱	${}^\circ$
$\cos \theta$	۱	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	${}^\circ$	-۱	${}^\circ$	۱
$\tan \theta$	${}^\circ$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	۱	$\sqrt{3}$	تعریف نشده	${}^\circ$	تعریف نشده	${}^\circ$
$\cot \theta$	تعریف نشده	$\sqrt{3}$	۱	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	${}^\circ$	تعریف نشده	${}^\circ$	تعریف نشده

(برگرفته از کتاب درس)

$$\text{ تست: مقدار عددی عبارت } \frac{\cos^2 \frac{\pi}{6} + \sin^2 \frac{\pi}{4}}{\cot^2 \frac{\pi}{6} - \tan \frac{\pi}{4}} \text{ کدام است؟}$$

$$\frac{3}{4} (4)$$

$$\frac{3}{8} (3)$$

$$\frac{5}{8} (2)$$

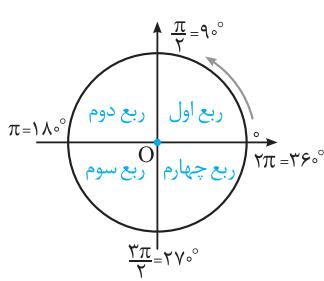
$$\frac{5}{4} (1)$$

پاسخ: با توجه به جدول و قرار دادن مقدار هر یک از نسبت‌های مثلثاتی، حاصل عبارت‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\frac{\cos^2 \frac{\pi}{6} + \sin^2 \frac{\pi}{4}}{\cot^2 \frac{\pi}{6} - \tan \frac{\pi}{4}} = \frac{\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2}{\left(\sqrt{3}\right)^2 - 1} = \frac{\frac{3}{4} + \frac{2}{4}}{\frac{3}{4} - 1} = \frac{\frac{5}{4}}{\frac{1}{4}} = \frac{5}{8}$$

گزینه (2) صحیح است.

نکته علامت نسبت‌های مثلثاتی در چهار ربع در جدول زیر مشخص شده است:



نسبت \ ربع	ربع	اول	دوم	سوم	چهارم
	${}^\circ < \alpha < \frac{\pi}{2}$	$\frac{\pi}{2} < \alpha < \pi$	$\pi < \alpha < \frac{3\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{2} < \alpha < 2\pi$	
$\sin \alpha$	+	+	-	-	-
$\cos \alpha$	+	-	-	-	+
$\tan \alpha$	+	-	+	-	-
$\cot \alpha$	+	-	+	-	-